

Raport z realizacji Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego za okres od stycznia do grudnia 2020 r.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym

Zielona Góra, grudzień 2021 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Diagnoza działalności innowacyjnej w regionie	4
2.1. Metodologia pozyskiwania oraz opracowywania danych statystycznych w statystyce publicznej..	5
2.2. Wnioski z analizy danych statystycznych poziomu krajowego	6
2.3. Badanie innowacyjności na poziomie europejskim	9
3. Postęp w realizacji celów Programu Rozwoju Innowacji	13
3.1. Realizacja Celów Operacyjnych PRI WL w RPO-L2020.....	13
3.2. Realizacja Celów Operacyjnych PRI WL w osiągniętych wskaźnikach	18
3.3. Pozostałe źródła finansowania PRI WL.....	21
3.4. Przykładowe inicjatywy wpływające na realizację Inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego.....	23
3.4.1. Cel operacyjny 1: Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje.	23
3.4.2. Cel operacyjny 2: Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach.	27
3.4.3. Cel operacyjny 3: Zwiększenie inwestycji w innowacje.	34
4. Wnioski	40
4.1 Wnioski wynikające z realizacji PRI WL w 2020 r.....	40
5. Podsumowanie	43
6. Załączniki	45

1. Wprowadzenie

Przedstawiony Raport z realizacji Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego (PRI WL) ilustruje wybrane aktywności podjęte w 2020 r, ukierunkowane na wdrażanie innowacyjności w regionie. Analiza obrazuje stan innowacyjności województwa lubuskiego, przy wykorzystaniu danych statystycznych, dostępnych w czasie przygotowania raportu, dane statystyki publicznej. Sprawozdanie zawiera analizę wykonaną przez Urząd Statystyczny w Zielonej Górze (pełna wersja stanowi załącznik do Raportu) oraz przykłady inicjatyw realizowanych w 2020 r., wypełniające cele PRI WL. Opracowanie przedstawia dostępne dane statystyczne statystyki publicznej dla 2019 roku, z kolei w odniesieniu do danych obliczanych w relacji do PKB dane statystyczne dla 2018 roku (ze względu na brak dostępu do aktualniejszych danych okresy sprawozdawcze statystyki publicznej).

Program Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego jest ukierunkowany na realizację wyzwań okresu programowania 2014-2020, odnoszących się do polityki innowacyjnej, stawianych zarówno przed przedsiębiorcami, sektorem nauki i instytucjami otoczenia biznesu oraz samorządem regionalnym, przy udziale i wykorzystaniu wyznaczonych inteligentnych specjalizacji regionu w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania.

PRI WL jest corocznie monitorowany, w oparciu o analizę aktywności wpisujących się w Cele Strategiczne dokumentu, a ponadto uzyskanych i dostępnych wskaźników statystycznych w obszarze innowacyjności oraz dziedzin powiązanych: edukacja, nauka, ekonomia oraz inteligentne specjalizacje regionu.

Opracowanie prezentuje również niektóre przykłady podjętych inicjatyw wraz z ich charakterystyką, osiągniętymi rezultatami oraz wysokością i źródłami poniesionych nakładów finansowych. Ponadto dołączono także dane statystyczne przygotowane przez Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, opisy wybranych projektów dofinansowywanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego RPO – Lubuskie 2020 oraz informacje przekazane przez Departament Innowacji i Przedsiębiorczości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego i instytucje oddziałujące na sferę innowacyjności m.in.: Uniwersytet Zielonogórski, Akademię im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Zachodnią Izbę Przemysłowo-Handlową w Gorzowie Wlkp., Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze, Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp., Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych w Kalsku, Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.

2. Diagnoza działalności innowacyjnej w regionie

Badanie zawiera analizę przygotowaną przez Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, prezentującą poziom innowacyjności, kierunki w tym obszarze dla województwa lubuskiego oraz porównanie do pozostałych regionów oraz kraju. Opracowanie w szerszej wersji jest załącznikiem do niniejszego dokumentu. Niniejszy raport z racji zakończenia obowiązywania Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego jest ostatnim opracowaniem odnoszącym się do realizacji jego założeń. Znacząca część danych wykorzystana do analizy pochodzi z aktualnej statystyki dostępnej w trakcie opracowywania raportu. Analiza przedstawia m.in. wskazane poniżej wskaźniki oraz miary w zakresie innowacyjności oraz dziedzin związanych z tym obszarem:

- produkt krajowy brutto,
- produkcja sprzedana przemysłu,
- produkcja budowlano-montażowa,
- liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON,
- liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego,
- liczba pracujących,
- współczynnik aktywności zawodowej,
- liczba podmiotów, które prowadziły działalność badawczo-rozwojową,
- udział podmiotów z sektora przedsiębiorstw w ogóle jednostek wykazujących aktywność badawczą,
- podmioty aktywne badawczo na 100 tys. ludności,
- liczba podmiotów aktywnych badawczo w przeliczeniu na 100 tys. podmiotów gospodarczych,
- nakłady na działalność badawczo-rozwojową,
- nakładów wewnętrznych zrealizowano w sektorze przedsiębiorstw,
- nakłady na B+R według rodzajów badań,
- nakłady na B+R na mieszkańca / na pracującego,
- nakłady na B+R według dziedzin nauki,
- nakłady na B+R według źródeł finansowania,
- udział sektora przedsiębiorstw i sektora rządowego w finansowaniu nakładów na prace badawczo- rozwojowe,
- nakłady wewnętrzne na B+R według źródeł finansowania,
- relacja nakładów na B+R do PKB,
- zasoby ludzkie dla nauki i techniki,
- zasoby ludzkie dla nauki i techniki jako odsetek ludności aktywnej zawodowo,
- struktura zasobów ludzkich dla nauki i techniki według kategorii,
- studenci kierunków zaliczanych do dziedzin nauki i techniki (N+T),
- udział studentów dziedzin nauki i techniki (N+T) w ogóle studentów w województwie lubuskim,
- pracujący w działalności B+R,
- pracujący w przemyśle w % pracujących w B+R,
- pracujący w B+R na 1000 osób aktywnych zawodowo,
- przedsiębiorstwa, które otrzymały publiczne wsparcie finansowe na działalność innowacyjną (w % przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie),
- uwarunkowania działalności innowacyjnej,

- przedsiębiorstwa, które oceniły znaczenie danej bariery innowacyjności w latach jako "wysokie" w % przedsiębiorstw nieinnowacyjnych,
- przedsiębiorstwa, które oceniły znaczenie czynników utrudniających działalność innowacyjną jako „wysokie” w % przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie,
- zgłoszone wynalazki i udzielone patenty,
- wynalazki zgłoszone i patenty udzielonej na 1 mln mieszkańców.

2.1. Metodologia pozyskiwania oraz opracowywania danych statystycznych w statystyce publicznej.

Dane dotyczące działalności badawczo-rozwojowej pochodzą z badania, którym są objęte podmioty prowadzące działalność badawczą i rozwojową w sposób ciągły lub doraźny, zlecające wykonanie prac badawczych i rozwojowych oraz asygnujące środki na badania naukowe i prace rozwojowe. Do podmiotów prowadzących działalność B+R w Polsce wchodzi następujące rodzaje podmiotów:

1. podmioty wyspecjalizowane badawczo, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie. Należą do nich:
  - instytuty, do których zalicza się instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183, z późn. zm.), instytuty badawcze, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383) oraz instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534, z późn. zm.),
  - uczelnie, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.); w prezentowanych statystykach termin „uczelnie” obejmuje wszystkie uniwersytety, uczelnie techniczne itp., ale nie obejmuje innych instytucji szkolnictwa wyższego, uniwersyteckich instytutów lub ośrodków badawczych, szpitali i klinik uniwersyteckich oraz organizacji badawczych, których działalność B+R jest kontrolowana przez sektor szkolnictwa wyższego,
  - pozostałe, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
2. podmioty gospodarcze, które obok swojej podstawowej działalności prowadzą prace badawczo-rozwojowe lub finansują prowadzenie takich prac przez inny podmiot.

W 2018 roku wdrożono nową metodologię badań innowacji, opartą na opublikowanej w 2018 r. czwartej, zrewidowanej edycji Podręcznika Oslo. Główną zmianą jest wprowadzenie nowej kategorii innowacji: innowacji procesów biznesowych i rezygnacja z dotychczas badanych innowacji procesowych, organizacyjnych i marketingowych. Działalność innowacyjna to całokształt działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych i komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą

lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

Dane dot. innowacji w przemyśle pochodzą z badania, którym objęte są podmioty prowadzące działalność gospodarczą zaklasyfikowaną według PKD w zakresie górnictwa i wydobywania (sekcja B), przetwórstwa przemysłowego (sekcja C), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (sekcja D), dostaw wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją (sekcja E). W 2019 r. badanie to w przemyśle prowadzone było na pełnej populacji przedsiębiorstw o liczbie pracujących 50 osób i więcej oraz na próbie reprezentacyjnej przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10-49 wynoszącej ok. 25% operatu.

Dane dot. innowacji w sektorze usług pochodzą z badania, którym objęte są podmioty, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej, prowadzące działalność zaklasyfikowaną według PKD do działu 46, sekcji H, sekcji J, sekcji K, działu 71, 72, 73 – metoda reprezentacyjna (około 25%).

2.2. Wnioski z analizy danych statystycznych poziomu krajowego

Podstawowe dane i wskaźniki dotyczące działalności badawczo-rozwojowej w województwie lubuskim w 2019 r. uległy poprawie w stosunku do notowanych przed rokiem. Mniej korzystne były dane dotyczące działalności innowacyjnej przedsiębiorstw:

- W województwie lubuskim zanotowano wzrost liczby podmiotów, które prowadziły działalność badawczo-rozwojową; nadal liczba podmiotów prowadzących działalność B+R na 100 tys. ludności (podstawowy wskaźnik obrazujący nasycenie województwa podmiotami prowadzącymi działalność badawczo-rozwojową), utrzymuje się na poziomie znacznie niższym od jego wartości średniej w kraju;
- Lubuskie wyróżnia relatywnie wysoki udział podmiotów z sektora przedsiębiorstw w ogóle jednostek wykazujących aktywność badawczą;
- Zanotowano dalszy wzrost nakładów wewnętrznych na działalność badawczo-rozwojową w skali roku, tempo wzrostu było jednak niższe niż w roku poprzednim;
- Wzrost nakładów na działalność B+R w skali roku przekłada się na wzrost wskaźnika nakładów na 1 mieszkańca w województwie lubuskim; nadal jednak wskaźnik ten pozostaje na poziomie niższym niż w większości województw; pogorszyła się relacja wskaźnika w województwie lubuskim do jego wartości średniej w kraju (w 2019 r. stanowił ok. 30% nakładów na 1 mieszkańca w kraju wobec ok. 33% w 2018 r.);
- Pogorszeniu uległ wskaźnik nakładów na działalność badawczo-rozwojową na 1 pracującego w B+R, który w 2019 r. był niższy od analogicznego wskaźnika w kraju;
- Z ogółu nakładów na działalność B+R nadal najwięcej środków przeznacza się na prace w dziedzinie nauk inżynierskich i technicznych;

- W 2019 r., podobnie jak w latach wcześniejszych, działalność badawczo-rozwojowa w województwie lubuskim była finansowana głównie przez sektor przedsiębiorstw; jednostki zaklasyfikowane do tego sektora na działalność badawczo-rozwojową przeznaczyły łącznie o ponad 10% więcej środków niż w 2018 r.; udział sektora rządowego w finansowaniu działalności B+R w województwie zwiększył się w skali do niemal 30%;
- W 2019 r. większość nakładów na prace badawcze i rozwojowe podmioty w województwie lubuskim finansowały ze środków wewnętrznych. Ponad 1/3 nakładów stanowiły środki zewnętrzne, w tym pochodzące głównie z instytucji krajowych;
- W 2018 r. zanotowano poprawę wskaźnika intensywności prac badawczo-rozwojowych w województwie lubuskim wyrażone udziałem nakładów na B+R w PKB; biorąc jednak pod uwagę szacowany wzrost PKB w województwie lubuskim w 2019 r. oraz zanotowany wzrost nakładów na B+R w ujęciu rocznym, można spodziewać się utrzymania wskaźnika intensywności prac B+R na podobnym poziomie jak w roku poprzednim;
- Udział ludności stanowiącej zasoby dla nauki techniki w ludności aktywnej zawodowo był niższy niż w pozostałych województwach;
- Lubuskie mieści się w grupie województw o najmniejszym udziale, najważniejszej z punktu widzenia nauki i techniki, grupy osób, stanowiącej rdzeń zasobów (tzn. osób, które posiadają wykształcenie wyższe i pracują dla nauki i techniki) w ogóle ludności aktywnej zawodowo;
- Podobnie jak przed rokiem, w ogóle ludności aktywnej zawodowo mniejszy niż w większości województw był także udział osób, stanowiących zasób ze względu na wykształcenie;
- Spośród ogółu studentów w województwie, ok. 27% stanowiły osoby, które kształciły się na kierunkach zaliczanych do dziedzin nauki i techniki (N+T), a ich liczba zmniejszyła się w porównaniu z 2018 r. Większa niż przed rokiem była natomiast liczba absolwentów kierunków dziedzin N+T;
- Zwiększyła się liczba personelu w B+R; personel ten w większości stanowili pracownicy wykonujący prace naukowo-badawcze (tzw. badacze);
- W przeliczeniu na 1000 osób aktywnych zawodowo liczba pracujących w B+R (w ECP) była ok. 3-krotnie niższa niż średnio w kraju;
- Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw objętych badaniem zmniejszył się w porównaniu z 2018 r. zarówno w województwie, jak i w kraju; w lubuskim udział ten nadal był mniejszy niż średnio w Polsce;
- Zarówno w kraju, jak i województwie lubuskim, innowacje produktowe lub procesów biznesowych najczęściej wprowadzały podmioty o liczbie pracujących powyżej 249 osób;
- Przedsiębiorstwa przemysłowe najczęściej wprowadzały innowacje procesów biznesowych, rzadziej zaś innowacje produktowe;
- Wzrostowi aktywności przedsiębiorstw w zakresie innowacyjności towarzyszył wzrost udziału przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem;
- Znaczną część przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych (ponad 75%) stanowiły przychody ze sprzedaży produktów innowacyjnych na eksport, a w niektórych działach przemysłu odsetek wyniósł niemal 100%;
- W województwie lubuskim zmniejszył się udział podmiotów wysokiej i średnio-wysokiej techniki w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego i nadal był niższy niż średnio

w kraju; przychody netto ze sprzedaży produktów w przedsiębiorstwach należących do działów PKD zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki stanowiły ponad 44% przychodów netto ze sprzedaży produktów – był to jeden z wyższych wskaźników w kraju;

- W przedsiębiorstwach przemysłowych zmniejszył się odsetek przedsiębiorstw, które poniosły nakłady na działalność innowacyjną, jednak łączna wartość zrealizowanych nakładów wzrosła w porównaniu z 2018 r.; w przedsiębiorstwach usługowych również zmniejszył się odsetek podmiotów, które poniosły nakłady na działalność innowacyjną;
- Nakłady na działalność innowacyjną w województwie lubuskim w 2018 r. stanowiły 1,0% PKB, tj. mniej niż średnio w kraju; biorąc pod uwagę szacowaną wielkość PKB w 2019 r. można spodziewać się pogorszenia prezentowanego wskaźnika w województwie;
- W 2018 r. odsetek środków własnych w finansowaniu nakładów na działalność innowacyjną zwiększył się w porównaniu z 2017 r. i nadal był wyższy niż średnio w kraju;
- W okresie 2017-2019, w porównaniu z okresem 2016-2018, wzrósł odsetek przedsiębiorstw przemysłowych aktywnych innowacyjnie, które otrzymały publiczne wsparcie finansowe na działalność innowacyjną, w tym na działalność badawczo-rozwojową;
- W latach 2017-2019 zmniejszył się w województwie lubuskim odsetek przedsiębiorstw, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej, przy czym współpracę taką najczęściej prowadziły przedsiębiorstwa duże, o liczbie 250 i więcej pracujących;
- W Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej zgłoszono mniej wynalazków w porównaniu z 2018 r. oraz spadła liczba udzielonych patentów; w 2019 r. mniejsza niż przed rokiem była także liczba zgłoszeń wzorów użytkowych oraz liczba udzielonych praw ochronnych.

Do wskaźników statystycznych pozytywnie wyróżniających województwo lubuskie należą:

- W 2019 r. w województwie lubuskim zanotowano najwyższy w kraju udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych (w przedsiębiorstwach przemysłowych) w przychodach netto ze sprzedaży ogółem (12,1 % wobec 12,8% w 2018 r.). Odsetek przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych w kraju wyniósł 9,4% (wobec 9,1% w 2018 r.), przy czym najmniejszy zanotowano w województwie warmińsko-mazurskim (3,2%);
- W 2019 r. w strukturze przychodów netto ze sprzedaży produktów w sekcji przetwórstwo przemysłowe według poziomów techniki przychody netto ze sprzedaży produktów w przedsiębiorstwach należących do działów PKD zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki stanowiły 44,3% (wobec 44,7% w 2018 r.). Wyższy udział notowano jedynie w województwach: podkarpackim (45,7%) oraz dolnośląskim (59,6%), najniższy zaś w województwie warmińsko-mazurskim (5,8%) wobec średniej wartości w kraju równej 34,2%;
- Lubuskie znajdowało się w grupie 6 województw o najwyższej wartości wskaźnika: produkcja sprzedana przemysłu w przeliczeniu na 1 mieszkańca, za województwami: pomorskim, dolnośląskim, śląskim, wielkopolskim i mazowieckim;
- Według stanu na koniec 2019 r. w województwie lubuskim było 360,7 tys. pracujących w gospodarce narodowej (bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego). Ich liczba w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 0,8% (w 2018 r. – o 1,7%). W prezentowanym okresie na 1000 ludności w województwie przypadało 357 pracujących, tj. o 4 osoby więcej niż w 2018 r.;

- W 2019 r. w województwie lubuskim było 3,1 tys. absolwentów szkół wyższych, tj. o 3,7% więcej niż w roku poprzednim;
- W 2019 r. na prace B+R w województwie przeznaczono 235,0 mln zł., tj. o 5,5% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem (po wzroście o 35,6% w 2018 r.) oraz ponad 5-krotnie więcej w stosunku do 2010 r.;
- W porównaniu z 2018 r. nakłady na prace rozwojowe w 2019 r. wzrosły o 2,7%;
- W 2019 r. na badania podstawowe (prace badawcze w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne) w województwie lubuskim przeznaczono 80,1 mln zł, tj. o 13,2% więcej niż w 2018 r., a udział tych nakładów w ogóle nakładów na badania i rozwój zwiększył się w ujęciu rocznym z 31,8% do 34,1%;
- W 2019 r. na działalność badawczo-rozwojową w dziedzinie nauk inżynieryjnych i technicznych przeznaczono 180,1 mln zł, tj. o 12,9% więcej niż w 2018 r.;
- W latach 2010-2019 na działalność badawczo-rozwojową w województwie lubuskim przeznaczono łącznie 1129,4 mln zł, co stanowiło ok. 0,6% ogółu nakładów na działalność badawczo-rozwojową zrealizowanych w tym okresie w kraju. W 2019 r. na prace B+R w województwie przeznaczono 235,0 mln zł., tj. o 5,5% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem (po wzroście o 35,6% w 2018 r.) oraz ponad 5-krotnie więcej w stosunku do 2010 r.

Aktualna sytuacja w obliczu pandemii wirusa SARS-CoV-2 będzie miała z pewnością wpływ na wartości wskaźników, niemniej będzie to dotyczyło całego kraju. Zmiana wskaźników będzie tym większa im wrażliwsze na niespodziewane i niekorzystne zmiany są podmioty gospodarcze w poszczególnych regionach.

2.3. Badanie innowacyjności na poziomie europejskim

Komisja Europejska przygotowuje coroczny ranking innowacyjności krajów Unii Europejskiej pn. *European Innovation Scoreboard – Europejska Tablica Wyników Innowacyjności*, prezentujący zestawienie wyników w obszarze innowacyjności w krajach UE oraz pozostałych krajach europejskich. Opracowanie wskazuje mocne i słabe strony w obszarach działalności innowacyjnej oraz w dziedzinach powiązanych. Edycja regionalna stanowi dopełnienie oraz rozbudowanie europejskiego wydania obrazującego krajowe rezultaty w oparciu o przyjętą liczbę wskaźników. Ostatnia edycja tego raportu została opublikowana w 2021 roku. Niniejsza edycja Regional Innovation Scoreboard zawiera ocenę porównawczą wyników w 240 regionach 22 państw członkowskich UE, Norwegii, Serbii, Szwajcarii i Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii. Z kolei Cypr, Estonia, Łotwa, Luksemburg i Malta zostały uwzględnione na poziomie krajowym, ponieważ dla tych krajów poziomy NUTS 1 i NUTS 2 są identyczne z terytorium kraju.

Komisja Europejska cyklicznie opracowuje tabelę wyników innowacyjności w ujęciu regionalnym, w której bierze pod uwagę 21 szczegółowych wskaźników podzielonych na cztery grupy:

1. Warunki ramowe;
2. Inwestycje;
3. Działalność innowacyjna;
4. Skutki.

Podobnie jak w *Europejskiej Tablicy Wyników Innowacyjności*, gdzie kraje podzielone są na cztery grupy wyników w zakresie innowacyjności, regiony Europy zostały podzielone na regionalnych liderów innowacji (38 regionów), regionalnych silnych innowatorów (67 regionów), regionalnych umiarkowanych innowatorów (68 regionów) oraz regionalnych wschodzących innowatorów (67 regionów).

Na podstawie uzyskanych wyników, państwa UE dzielą się na cztery grupy:

- Pierwsza grupa liderów innowacji obejmuje cztery państwa członkowskie, których wyniki są powyżej 125% średniej UE. Liderami innowacji są (w kolejności alfabetycznej) Belgia, Dania, Finlandia i Szwecja.
- Druga grupa silnych innowatorów obejmuje siedem państw członkowskich, których wyniki mieszczą się w przedziale pomiędzy 100% a 125% średniej UE. Do grupy tej należą Austria, Estonia, Francja, Irlandia, Luksemburg i Niderlandy.
- Trzecia grupa umiarkowanych innowatorów obejmuje dziewięć państw członkowskich, których wyniki mieszczą się w przedziale między 70% a 100% średniej UE. W tej grupie znalazły się Cypr, Czechy, Grecja, Włochy, Litwa, Malta, Portugalia, Słowenia i Hiszpania.
- Czwarta grupa wschodzących innowatorów obejmuje siedem państw członkowskich, w których poziom osiągnięć jest niższy niż 70% średniej UE. Do grupy tej należą: Bułgaria, Chorwacja, Węgry, Łotwa, Polska, Rumunia i Słowacja.

Porównując średnią UE do wybranych konkurentów globalnych, można zauważyć, że Korea Południowa jest najbardziej innowacyjnym krajem, osiągając wyniki o 21% wyższe od wyniku UE w 2021 r. UE wyprzedza Chiny, Brazylię, RPA, Rosję i Indie, natomiast Kanada, Australia, Stany Zjednoczone i Japonia mają przewagę nad UE. W oparciu o wyniki w porównaniu z UE, następujące kraje: Australia, Kanada, Japonia, Korea Południowa i Stany Zjednoczone byłyby silnymi innowatorami, Chiny byłyby umiarkowanym innowatorem, natomiast Brazylia, Indie, Rosja i Republika Południowej Afryki byłyby wschodzącymi innowatorami.

Dziesięć krajów UE posiada regiony w więcej niż dwóch różnych grupach wyników. Najbardziej innowacyjnym regionem w Europie jest Sztokholm w Szwecji, a następnie Etelä-Suomi w Finlandii (Finlandia Południowa) i Oberbayern (Rejencja Górna Bawaria) w Niemczech. Hovedstaden (Region Stołeczny) w Danii jest na czwartym miejscu, a Zürich w Szwajcarii na piątym.

Najbardziej innowacyjne regiony znajdują się zazwyczaj w najbardziej innowacyjnych krajach. Liderzy innowacji osiągają najlepsze wyniki w odniesieniu do prawie wszystkich wskaźników. Są oni lepsi od silnych innowatorów w zakresie trzech wskaźników, z których dwa mierzą działania innowacyjne, które są ściślej związane z przyjęciem istniejących technologii. Wszyscy regionalni liderzy innowacji należą do krajów zidentyfikowanych jako liderzy innowacji lub jako silni innowatorzy, a większość regionalnych umiarkowanych i wschodzących innowatorów należy do krajów określonych jako umiarkowani i wschodzący innowatorzy w europejskiej tablicy wyników innowacyjności w 2021 r. Regionalne „obszary doskonałości” można zidentyfikować w kilku krajach o umiarkowanej innowacyjności: Praga w Czechach, Ateny i Kreta w Grecji, Kraj Basków i Wspólnota Madrytu w Hiszpanii, Emilia-Romagna (Bologna) we Włoszech oraz Wschodzących Innowatorów: Budapeszt na Węgrzech, Region Warszawski Stołeczny w Polsce, Bratislavský kraj na Słowacji oraz Belgrad w Serbii.

Większość liderów innowacji i silnych innowatorów znajduje się w północnej i zachodniej Europie. Natomiast większość umiarkowanych innowatorów i wschodzących innowatorów znajduje się w wschodniej i południowej części Europy.

Jednocześnie niektóre regiony w krajach będących liderami innowacji i silnymi innowatorami znajdują się w „niższych” grupach wyników, przede wszystkim Zelandia w Danii, Korsyka i tzw. francuskie regiony najbardziej oddalone (Gujana Francuska, Gwadelupa, Majotta, Martynika, Reunion) oraz Sør-Østlandet i Agder og Rogaland w Norwegii.

Na poziomie grup, istnieje większe zróżnicowanie w wynikach innowacji w poszczególnych krajach. We Francji istnieją wszystkie cztery grupy (lider innowacji, silny innowator, umiarkowany innowator, wschodzący innowator), w Niemczech są trzy (lider innowacji, silny innowator, umiarkowany innowator), podobnie w Hiszpanii oraz we Włoszech są trzy (umiarkowany innowator, wschodzący innowator), dla Szwecji, Danii i Wielkiej Brytanii są dwie (lider innowacji, silny innowator). W Polsce przypisano dwie grupy umiarkowany innowator: województwo stołeczne i województwo małopolskie, natomiast wschodzący innowator dla pozostałych województw. Ponadto można zauważyć, iż w krajach o wysokiej innowacyjności występują słabsze wyniki regionalne np. w Niemczech na 38 regionów 8 (21 %) to umiarkowany innowator, w Danii na 5 jednostek 1 (20%) to umiarkowany innowator, w Niderlandach na 12 regionów 3 (25 %) to umiarkowany innowator. Podobnie jest w innych krajach np. Francja jako kraj to silny innowator a na 14 regionów posiada 2 (14%) oznaczone jako wschodzący innowator, a następne 7 (50%), to umiarkowany innowator, Hiszpania – umiarkowany innowator, na 19 regionów posiada 10 (53%) jednostek jako umiarkowany innowator oraz 7 (37%) jednostek jako wschodzący innowator, Włochy jako umiarkowany innowator – 21 regionów w tym 12 (57%) jako umiarkowany innowator oraz 2 jako (9,5%) wschodzący innowator.

Spośród 10 najlepszych regionów po 3 pochodzą z Niemiec (30%) i Szwajcarii (30%), 2 ze Szwecji (20%), a po 1 z Danii (10%) i Finlandii (10%). 7 z 25 najlepszych regionów pochodzi z Niemiec (28%), 6 ze Szwajcarii (24%), 4 ze Szwecji (16%), po 2 z Danii (8%), Finlandii (8%) i Zjednoczonego Królestwa (8%) oraz po 1 z Belgii (4%) i Norwegii (4%).

Polska jest wschodzącym innowatorem i obejmuje 17 regionów (15 województw oraz wyodrębnione z województwa mazowieckiego jednostki statystyczne - warszawski stołeczny i mazowiecki regionalny).

Warszawski region stołeczny jest najbardziej innowacyjnym regionem i jednym z dwóch umiarkowanych innowatorów w Polsce obok województwa małopolskiego. Wszystkie pozostałe regiony należą do grupy wschodzących innowatorów w tym województwo lubuskie.

Wschodzący innowatorzy osiągają wyniki poniżej średniej UE we wszystkich wskaźnikach, a w przypadku ośmiu wskaźników wyniki są poniżej 50% średniej UE: B+R nakłady na badania i rozwój w sektorze przedsiębiorstw (32%), zgłoszenia patentowe PCT (42%), Wydatki na badania i rozwój w sektorze publicznym (42%), uczenie się przez całe życie (42%), zatrudnienie w innowacyjnych MŚP (43%), innowacyjne MŚP współpracujące z innymi z innymi (48%), MŚP wprowadzające innowacje w procesach biznesowych (49%) oraz publiczno-prywatne wspólne publikacje (49%). W przypadku czterech wskaźników wyniki są powyżej 70% średniej UE: nakłady na innowacje niezwiązane z badaniami i rozwojem (86%), sprzedaż innowacji nowych na rynku i innowacji dla przedsiębiorstw (81%), ludność w wieku 25-34, która ukończyła studia wyższe (76%) oraz zastosowania wzorów przemysłowych (74%).

Lubuskie w edycji 2021 uzyskało lepsze wyniki niż następujące województwa: region mazowiecki regionalny, województwo świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, plasując się na 13 pozycji na 17 regionów w Polsce. Lubuskie należy do grona wschodzących innowatorów. W 2021 roku region zajął 221 miejsce w UE (awans o 2 miejsca w stosunku do edycji z 2019 r.). W grupie Wschodzący Innowatorzy, do której należy województwo lubuskie znajdują się również: po 2 regiony z Francji i Włoch, po 7 regionów z Hiszpanii, Grecji oraz Węgier, 1 region z Czech, 1 region z Litwy, 1 region z Chorwacji, 4 regiony Portugalii, po 3 regiony z Serbii i Słowacji, 15 regionów Polski, 6 regionów Bułgarii oraz 8 regionów Rumunii.

Województwo lubuskie uzyskuje natomiast relatywnie wysoki wynik, w zakresie liczby wniosków o rejestrację wzorów zgłoszonych do EUIPO (Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelktualnej) w przeliczeniu na miliard PKB, plasując się w „Top 40 regionów” na 29 miejscu rankingu. Do pozostałych relatywnie silniejszych w skali kraju i UE wyników województwa lubuskiego należą m.in.: najczęściej cytowane publikacje naukowe, nakłady na innowacje inne niż B+R, zgłoszenia znaków towarowych, wydatki na badania i rozwój w sektorze publicznym jako procent PKB, nakłady na innowacje niezwiązane z badaniami i rozwojem w MŚP jako procent obrotów, zgłoszenia znaków towarowych na miliard regionalnego PKB, liczba zgłoszonych wzorów na miliard regionalnego PKB, zatrudnienie w działalności opartej na wiedzy jako procent całkowitego zatrudnienia, mniejsza w porównaniu do innych regionów kraju emisja do powietrza drobnych cząstek stałych (PM2.5) w przemyśle.

Przeciętne lub nieco słabsze, w porównaniu do kraju oraz UE, odnotowano wyniki w obszarach: nakłady na innowacje na osobę zatrudnioną, innowacyjne MŚP współpracujące z innymi jako odsetek MŚP, odsetek ludności w wieku 25-64 lat uczestniczącej w kształceniu ustawicznym, międzynarodowe wspólne publikacje naukowe na milion mieszkańców, osoby posiadające ponad podstawowe ogólne umiejętności cyfrowe, wspólne publikacje publiczno-prywatne na milion mieszkańców, zatrudnienie w innowacyjnych MŚP jako procent całkowitego zatrudnienia, sprzedaż innowacji nowych dla rynku i nowych dla przedsiębiorstwa w MŚP jako procent obrotu.

Do największych słabości województwa lubuskiego zarówno na arenie krajowej jak i UE należą: wydatki na badania i rozwój w sektorze publicznym, zgłoszenia patentowe PCT (zgłoszenia międzynarodowe), zatrudnienie w innowacyjnych przedsiębiorstwach, zatrudnieni specjaliści ICT jako procent całkowitego zatrudnienia, odsetek ludności w wieku 30-34 lat posiadających wykształcenie wyższe, wydatki na badania i rozwój w sektorze publicznym jako procent PKB, MŚP wprowadzające innowacje produktowe jako odsetek MŚP, MŚP wprowadzające innowacje w procesach biznesowych jako odsetek MŚP, wnioski patentowe PCT na miliard regionalnego PKB.

3. Postęp w realizacji celów Programu Rozwoju Innowacji

Rozdział poniżej obrazuje wdrażanie Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego w 2020 r. poprzez zaprezentowanie wybranych przedsięwzięć realizujących cele Programu. Ponadto przedstawiono aktywności wpływające na wzmacnianie Inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego, stanowiących wyznaczone obszary o znaczącym potencjale rozwoju w oparciu o innowacyjność. Dla województwa lubuskiego są to:

- **Zielona gospodarka,**
- **Zdrowie i jakość życia,**
- **Innowacyjny przemysł.**

Wymienione powyżej specjalizacje ukierunkowane są na wzrost lubuskiej gospodarki i podniesienie jej na bardziej innowacyjny i konkurencyjny poziom. Przyczyniają się do tworzenia przewag konkurencyjnych poprzez wzmocnienie potencjału badawczego i innowacyjnego służącego rozwojowi przedsiębiorstw, uczelni, jednostek badawczych oraz parków technologicznych, kapitału społecznego oraz innowacji. Ponadto specjalizacje przyczyniają się do kreowania właściwych warunków dla wzrostu gospodarczego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, zmian strukturalnych, poszerzeniu palety produktów i usług oraz tworzenia innowacyjnych rozwiązań.

3.1. Realizacja Celów Operacyjnych PRI WL w RPO-L2020

Program Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego jest wdrażany w znacznej mierze poprzez poszczególne Działania Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

Tabela 1.: Przyporządkowanie Działań RPO-L2020 do Celów Operacyjnych PRI WL

Oś Priorytetowa (OP) i Działanie RPO (Dz.)	Cel Operacyjny 1 Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje	Cel Operacyjny 2 Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach	Cel Operacyjny 3 Zwiększenie inwestycji w innowacje
OP1 – Gospodarka i innowacje Dz. 1.1. – Badania i innowacje		+	+
OP 1 Dz. 1.2. – Rozwój przedsiębiorczości		+	
OP 1 Dz. 1.3. – Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych			
OP 1 Dz. 1.4. – Promocja regionu i umiędzynarodowienie sektora MŚP		+	
OP 1 Dz. 1.5. – Rozwój sektora MŚP		+	+
OP 6 – Regionalny rynek pracy Dz. 6.5. – Usługi rozwojowe dla MMŚP	+		
OP 6 Dz. 6.6 – Aktywizacja zawodowa osób	+		

zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia			
OP 8 – Nowoczesna edukacja Dz. 8.2. – Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych	+		
OP 8 Dz. 8.3. – Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych	+		
OP 8 Dz. 8.4. – Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego	+		
OP 10 – Pomoc Techniczna Dz. 10.1. – Wsparcie zarządzania i wdrażania. Komunikacja i badania			+

Cel Operacyjny 1 – Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje. Potencjał kapitału ludzkiego w zakresie odpowiedniego kształcenia zawodowego, zdobywania kompetencji i wiedzy oraz kreatywnych i innowacyjnych postaw, to bodźce determinujące rozwój innowacyjności. Przedstawione elementy zdecydowanie tworzą gospodarkę, której podporą są wiedza i kwalifikacje. Globalny, konkurencyjny rynek stawia wyzwania ciągłego podnoszenia poziomu inwencji twórczej i umiejętności w powiązaniu z potrzebami nabywców oraz przy współpracy z podmiotami gospodarczymi.

Dla wdrażania Celu Operacyjnego 1 przewidziano następujące działania strategiczne:

- Poprawa dostępności wyposażenia technicznego niezbędnego do kształcenia zawodowego odpowiadającego potrzebom rynku;
- Wsparcie rozwoju kompetencji w zakresie postaw kreatywnych i innowacyjnych uczniów;
- Wsparcie współpracy przedsiębiorców i szkół (kształcenie dualne);
- Wsparcie kształcenia ustawicznego odpowiadającego potrzebom rynku;
- Promowanie udziału przedsiębiorstw w programach stażowych.

Podane powyżej działania strategiczne realizowane są poprzez aktywności włączające się w następujące Działania RPO-L2020:

Działanie 6.5 – celem jest adaptacja przedsiębiorstw i ich pracowników do zmian zachodzących w gospodarce. Istotą aktywności jest skupienie się przede wszystkim na tworzeniu miejsc pracy i kompetencjach zatrudnionych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Inicjatywy wykonywane w ramach powyższego działania odpowiadają na potrzeby realizacji celu operacyjnego 1. i oddziałują na rozwój inteligentnych specjalizacji regionu.

Działanie 6.6 – celem jest promocja aktywizacji zawodowej osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia. Wspierane są przedsięwzięcia wpisujące się w dziedziny mające priorytetowe znaczenie dla rozwoju gospodarki na poziomie krajowym i regionalnym.

Działanie 8.2 – jego celem jest podniesienie kluczowych kompetencji wśród uczniów oraz odpowiednich postaw i kwalifikacji poszukiwanych na rynku pracy oraz umożliwienie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Projekty w ramach przedmiotowego działania realizują Cel Operacyjny 1 i wspierają realizację inteligentnych specjalizacji w obszarze edukacji i rozwoju kompetencji i umiejętności uczniów.

Działanie 8.3 – celem jest upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób dorosłych, w tym będących w wyjątkowym położeniu na rynku pracy. Celem inicjatyw w ramach tego działania jest wzmocnienie umiejętności zatrudnionych w dziedzinach wspieranych przez specjalizacje, z uwzględnieniem szkoleń i kursów skierowane do osób dorosłych.

Działanie 8.4 – wyznaczonym celem jest rozwój możliwości do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego. Efektywna edukacja zawodowa wymaga aktualizacji bazy dydaktycznej, jakości nauczania oraz nawiązania ciągłej współpracy z potencjalnymi pracodawcami. Istota aktywności realizowanych w ramach Działania odpowiada Celowi 1 PRI WL i umożliwia wzmocnienie inteligentnych specjalizacji regionu w sferze edukacji, nabycia kompetencji przyszłych pracowników do pracy w gospodarce. Inicjatywy, podejmowane w tym obszarze, skutkować będą dalszym rozwijaniem umiejętności, zgodnie z uzdolnieniami uczniów oraz pozwalać na względnie łatwą możliwość nabywania nowych kwalifikacji również w obszarach inteligentnych specjalizacji.

Cel Operacyjny 2 – **Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach**. Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego celu mają za zadanie podniesienie zarówno kompetencji w ramach wdrażania innowacji, jak i pobudzanie współpracy pomiędzy branżami. Dla niniejszego celu przewidziano następujące działania strategiczne:

- Tworzenie zachęt do zachowań innowacyjnych poprzez współfinansowanie prac B+R odpowiadających potrzebom rynku;
- Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla osób innowacyjnych;
- Rozwój narzędzi ukierunkowanych na pozyskiwanie doświadczeń (misje, wizyty studyjne, dobre praktyki);
- Wsparcie wykorzystywania przez przedsiębiorstwa instrumentów ochrony własności intelektualnej;
- Kontynuacja procesu przedsiębiorczego odkrywania;
- Wzmocnienie współpracy międzybranżowej.

RPO-L2020 realizuje powyższe działania strategiczne PRI WL poprzez dofinansowanie przedsięwzięć w ramach następujących Działań Programu:

Działanie 1.1 – zamierzeniem jest wzmocnienie zaangażowania badawczo – rozwojowego przedsiębiorstw, szczególnie w obszarze inteligentnych specjalizacji regionu. Wzrost gospodarczy i społeczny, w znacznej mierze, uzależniony jest od poziomu i rozwoju działalności badawczo – rozwojowej (B+R), jak również stosowania wyników działań B+R, które są siłą napędową gospodarki. Przedsięwzięcia wsparte w ramach tego działania muszą skutkować rozwojem specjalizacji i wzmacniać ich potencjał. W tym Działaniu wsparcie kierowane jest wyłącznie do projektów realizowanych w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji.

Działanie 1.2 – celem Działania jest rozwój specjalistycznych usług instytucji otoczenia biznesu, w tym wspierania inkubowania przedsiębiorstw i pobudzania działań innowacyjnych poprzez, między innymi, bony na innowacje. Inwestycje podejmowane w ramach Działania wpływają na rozwój inteligentnych specjalizacji województwa, przyczyniając się do zwiększania potencjału specjalizacji.

Działanie 1.4 – dążenie przypisane Działaniu, to rozwijanie działalności przedsiębiorstw poprzez zastosowanie nowych modeli biznesowych, zwłaszcza umożliwiających międzynarodową współpracę gospodarczą. Preferencję uzyskują przedsięwzięcia realizowane w obszarach inteligentnych specjalizacji.

Działanie 1.5 – ideą jest zwiększenie wdrożeń innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP. W ramach Działania wspierane są projekty wspierające innowacje w inteligentnych specjalizacjach regionu. Innowacyjność przedsięwzięć ma przyczynić się do poprawy pozycji konkurencyjnej lubuskich przedsiębiorstw, pozwalając na ich szybki rozwój, bardziej efektywne zaspokajanie potrzeb klientów, dostosowanie do wymogów globalnej gospodarki oraz powinna prowadzić do wzrostu zatrudnienia.

Cel operacyjny 3 – Zwiększenie inwestycji w innowacje – odnosi się do wzmocnienia udziału przedsiębiorstw w działalności innowacyjnej oraz rozwoju ich działów B+R, a ponadto wskazuje na konieczność zawierania partnerstw oraz prowadzenia badań realizowanych w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynkowe. Istotą tego celu jest zwiększanie zaangażowania finansowego przedsiębiorstw w dziedzinie nakładów na działalność B+R i innowacje oraz wspieranie ich inwestycji. Dla ww. celu przewidziano następujące działania strategiczne:

- Premiowanie działań realizowanych w partnerstwie;
- Wsparcie inwestycji przedsiębiorstw w działalność innowacyjną;
- Rozwój działów B+R i laboratoriów w przedsiębiorstwach oraz ich wyposażenie w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie projektowe;
- Uproszczenie procedur aplikowania o środki;
- Stosowanie systemu popytowego na badania realizowane przez sektor nauki.

Wymieniony cel powiązany jest z wdrażaniem 2 celu operacyjnego PRI WL. Przedsięwzięcia dofinansowane w ramach Działania 1.1. i 1.5. RPO-L2020, również odnoszą się do działań strategicznych przypisanych dla Celu operacyjnego 2 i 3, a tym samym wspierają działalność innowacyjną w obszarze inteligentnych specjalizacji oraz rozwój infrastruktury przedsiębiorstw w tych dziedzinach.

Dodatkowym źródłem finansowania jest Działanie 10.1 RPO-L2020 (Pomoc techniczna). Aktywności ukierunkowane na zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie oraz działalność informacyjno-promocyjną dotyczącą RPO-L2020, umożliwiają w praktyce realizację zadań związanych z RPO (poprzez zagwarantowanie zaplecza technicznego, kadrowego i operacyjnego), a także programów z nim związanych. Działanie 10.1 uzupełniająco pozwala na finansowanie wdrażania celu operacyjnego 3 PRI WL, poprzez zapewnienie informowania i promocji programu, jako efektywnego narzędzia wsparcia beneficjentów. Natomiast sprawne wdrażanie RPO – Lubuskie 2020 umożliwia realizację wszystkich celów PRI WL.

Tabela 2.: Nabory w roku 2020 r. oraz projekty wybrane do dofinansowania w 2020 r., w podziale na Działania RPO-L2020 oraz Cele Operacyjne PRI WL

	Działanie RPO-L2020	Liczba naborów [szt.]	Wartość alokacji [PLN]	Liczba podpisanych umów [szt.]	Wartość dofinansowania podpisanych umowach [PLN]
Cel Operacyjny 1	Działanie 6.5	0	0	0	0
	Działanie 6.6	0	0	0	0
	Działanie 8.2	3	13 615 838	2	8 262 201,37
	Działanie 8.3	0	0	0	0
	Działanie 8.4	1	4 782 000	1	1 034 900,13
Razem: Cel Operacyjny 1		4	18 397 838	3	9 297 101,50
Cel Operacyjny 2	Działanie 1.2	2	40 000 000	7	68 342 503,32
	Działanie 1.4	1	2 500 000	2	2 395 591,42
Razem: Cel Operacyjny 2		3	42 500 000	9	70 738 094,74
Cel Operacyjny 2 Cel Operacyjny 3	Działanie 1.1	0	0	16	43 079 478,56
	Działanie 1.5*	0	0	16	31 449 928,73
Razem: Cel Operacyjny 2 i 3		0	0	32	74 529 407,29
Cel Operacyjny 3	Działanie 10.1	1	25 670 000	2	25 669 999,15
Razem: Cel Operacyjny 3		1	25 670 000	2	25 669 999,15
Razem		8	86 567 838	46	180 234 602,68

* W ramach Działania 1.5/Poddziałania 1.5.2 udzielane jest zwrotne wsparcie dla przedsiębiorców (poprzez instrumenty finansowe), nie ma jednak szczególnych preferencji związanych z reprezentowaniem specjalizacji i mimo, iż udzielane jest stałe, to umowa na IF została zawarta w roku 2017 – umowy o wsparcie ostatecznych odbiorców poprzez IF nie są umową IZ RPO-L2020.

Powyższa tabela przedstawia zestawienie danych dotyczących naborów projektów, które rozpoczęły lub zakończyły się w roku 2020 r. oraz wartość alokacji przeznaczoną na dofinansowanie projektów. Ponadto przedstawiono liczbę podpisanych umów o dofinansowanie w roku 2020. Z uwagi na tryb wyboru projektów, w liczbie podpisanych umów, uwzględniono również te dotyczące projektów pochodzących z naborów, które zostały przeprowadzone w latach wcześniejszych (natomiast podpisanie umowy nastąpiło w roku 2020). W związku z tym, w kilku przypadkach, wartość dofinansowania przewyższa wskazaną wartość alokacji w ramach naboru.

Stan realizacji Inteligentnych Specjalizacji

Tabela 3: Stan realizacji inteligentnych specjalizacji poprzez RPO – Lubuskie 2020 na dzień 31 grudnia 2020 r. z uwzględnieniem wskaźnika sukcesu dla Działania 1.1:

inteligentna specjalizacja województwa lubuskiego	złożone wnioski		umowy podpisane		Wskaźnik sukcesu (rekoment/ złożone)	Zawarte umowy
	Liczba	Wnioskowane dofinansowanie	Liczba	Dofinansowanie w umowie		
Zielona Gospodarka	63	164 426 581,96	17	40 522 553,31	27,0%	61
Zdrowie i jakość życia	38	104 460 222,51	11	27 633 219,67	28,9%	
Innowacyjny przemysł	115	282 104 524,51	37	79 476 465,63	32,2%	
RAZEM*	187	484 952 181,25	61	145 473 179,67	32,6%	

* poszczególne projekty mogą być przyporządkowane do więcej niż do jednej specjalizacji.

Tabela powyżej przedstawia stan realizacji inteligentnych specjalizacji w ramach finansowania RPO-L2020, narastająco od początku realizacji RPO-L2020 wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. Wskaźnik sukcesu obliczany jest w oparciu o złożone wnioski w ramach naborów oraz liczbę podpisanych umów. Należy zwrócić uwagę, iż wskaźnik sukcesu na poziomie 30-55% jest zadawalający, jednak świadczy o tym, iż pewna część aplikacji nie spełnia warunków określonych dla poszczególnych naborów wniosków w Działaniu 1.1 RPO-L2020. W dalszym ciągu należy dążyć do poprawy jakości składanych aplikacji oraz zidentyfikować najważniejsze czynniki, które wpływają na taki wyniki wskaźnika (kryteria oceny, informacja, potencjał podmiotów aplikujących, dostępność do wsparcia i jakość usług IOB, etc.).

Tabela 4.: Inteligentne specjalizacje w 2020 r. w ramach Działania 1.1 RPO-L2020

Inteligentne specjalizacje	Liczba umów o dofinansowanie zawartych w 2020 r.	Wartość ogółem w PLN	Wartość dofinansowania w PLN
Specjalizacja I - Zielona gospodarka	4	20 242 032,97	9 659 191,94
Specjalizacja II - Zdrowie i jakość życia	1	3 644 802,29	1 673 917,26
Specjalizacja III - Innowacyjny przemysł	11	61 749 030,26	31 646 032,49
Razem	16	85 635 865,52	42 979 141,69

* poszczególne projekty mogą być przyporządkowane do więcej niż do jednej specjalizacji.

Tabela powyżej prezentuje dane dotyczące zakontraktowanych projektów w obszarach Inteligentnych Specjalizacji, wg stanu na IV kwartał 2020 r., w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego RPO – Lubuskie 2020. Beneficjenci we wniosku o dofinansowanie mogą wskazać więcej niż jedną specjalizację.

W roku 2020 zawarto ogółem 16 umów o dofinansowanie w ramach Działania 1.1 RPO-L2020. Zgodnie z charakterem tego Działania, projekty muszą realizować przynajmniej jedną ze specjalizacji regionalnych.

Obszar o największej ilości aplikacji, wśród Beneficjentów RPO-L2020 (Dz. 1.1) to III specjalizacja – Innowacyjny przemysł. Ponadto jest to ta specjalizacja, która intensywnie się rozwija. Przyczyną tego zjawiska jest duża liczba podmiotów o profilu przemysłowym w regionie. Kolejny obszar, pod względem liczby zawartych umów, to specjalizacja I – Zielona gospodarka. Znacząca liczba przedsiębiorstw działających w sferze technologii środowiskowych, usług środowiskowych i biogospodarki oraz projektów związanych z dbałością o środowisko wpływa na skuteczną realizację tej specjalizacji. Zjawiska powyżej wymienione są obserwowane od początku realizacji PRI WL.

3.2. Realizacja Celów Operacyjnych PRI WL w osiągniętych wskaźnikach

Poniżej przedstawiono wartości wskaźników, które zostały ujęte narastająco od początku realizacji PRI WL, wg stanu z 31 grudnia 2020 r. Poszczególne wskaźniki realizacji PRI WL są przyporządkowane do Celów Operacyjnych PRI WL oraz dedykowanych im Działań strategicznych. Wartości wskaźników wywodzą się z projektów finansowanych w ramach RPO – Lubuskie 2020.

Wskaźniki produktu przyporządkowane do 1. Celu operacyjnego PRI WL

Cel operacyjny 1 – Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje	
Nazwa wskaźnika produktu	Osiągnięta wartość wskaźnika
Liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych	7 240 uczniów
Liczba przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji, które otrzymały wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników	221 szt.
Liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami	40 szt.
Liczba szkół zawodowych kształcących w zawodach wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu z wyposażeniem pracowni i laboratoriów nie starszym niż 5 lat	25 szt.
Liczba przedsiębiorstw biorących udział w programach stażowych	2 szt.

Wskaźnik rezultatu przyporządkowany do 1. Celu operacyjnego PRI WL

Wartość wskaźnika rezultatu: / Stan za rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba absolwentów kierunków wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu*	1 186	958	928	800	762	708
	co stanowi 24,60% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim	co stanowi 22,53% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim	co stanowi 23,53% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim	co stanowi 25,19% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim	co stanowi 24,67% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim	co stanowi 22,99% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim

* Kierunki wpisujące się w inteligentne specjalizacje województwa lubuskiego zliczono na podstawie opracowania GUS/BDL „Studenci i absolwenci wg form własności uczelni, form studiów, płci, oraz podgrup kierunków studiów klasyfikacji ISCED-F 2013”, wydzielając następujące Podgrupy kierunków studiów: biologiczna, nauk o środowisku, technologii teleinformatycznych, interdyscyplinarnych programów i kwalifikacji obejmujących technologie informacyjno-komunikacyjne, inżynierijno-techniczna, produkcji i przetwórstwa, medyczna.

Wskaźniki produktu przyporządkowane do 2. Celu operacyjnego PRI WL

Cel operacyjny 2 – Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach	
Nazwa wskaźnika produktu	Osiągnięta wartość wskaźnika
Liczba przedsiębiorstw, która otrzymała wsparcie na działalność B+R w podziale na inteligentne specjalizacje regionu	499 szt.
Liczba przedsiębiorców, którzy wzięli udział w targach, misjach i wizytach studyjnych w podziale na inteligentne specjalizacje regionu	428 szt.
Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie informacyjne, doradcze lub finansowe na zabezpieczenie wytwarzanej własności intelektualnej	138 szt.
Liczba innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up, które otrzymały wsparcie na rozpoczęcie lub rozwój działalności w podziale na inteligentne specjalizacje regionu	27 szt.
Liczba innowacji o charakterze międzybranżowym, łączącym obszary specjalizacji, które otrzymały wsparcie	24 szt.

Wartość wskaźnika rezultatu przyporządkowany do 2. Celu operacyjnego PRI WL

Stan za rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w relacji do PKB	0,74%	1,92%	1,50%	1,62%	1,00%	0,91%*

* Dane za 2019 rok dostępne są tylko dla przedsiębiorstw przemysłowych z uwagi na tajemnicę statystyczną obejmującą przedsiębiorstwa z sektora usług.

Wskaźniki produktu przyporządkowane do 3. Celu operacyjnego PRI WL

Cel operacyjny 3 – Zwiększenie inwestycji w innowacje	
Nazwa wskaźnika produktu	Osiągnięta wartość wskaźnika
Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną	499 szt.
Średni czas oczekiwania na ocenę wniosku z Celu Tematycznego 1 (w dniach)	180 dni (średnio)
Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na uruchomienie lub doposażenie działów B+R	14 szt.
Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu	36 szt.
Liczba projektów innowacyjnych, które otrzymały wsparcie, realizowanych w konsorcjach naukowo-przemysłowych	1 szt.

Wartość wskaźnika rezultatu przyporządkowany do 3. Celu operacyjnego PRI WL

Stan za rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nakłady wewnętrzne na B+R sektora przedsiębiorstw w relacji do PKB	0,18%	0,20%	0,20%	0,38%	0,48%	0,48%

Wartość wskaźnika rezultatu przyporządkowany do 3. Celu operacyjnego PRI WL

Stan za rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba patentów na 1 mln mieszkańców*	23	24	21	35	27	17

* W tabeli podano liczbę patentów udzielonych w danym roku.

Zaprezentowane dane pozwalają zauważyć zrównoważoną realizację 3 celów wyznaczonych w PRI WL. Jednak implementacja poszczególnych Inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego nie przebiega równomiernie dla 3 obszarów: Zielona Gospodarka, Zdrowie i jakość życia oraz Innowacyjny przemysł. Specjalizacja Innowacyjny przemysł wykazuje się większą aktywnością realizowanych inicjatyw, co może być spowodowane odpowiednio większą liczbą podmiotów o charakterze przemysłowym w regionie. Ponadto należy podkreślić, iż wdrażanie pozostałych specjalizacji staje się intensywniejsze w perspektywie. Wnioskodawcy wypełniają również pozostałe sfery inteligentnych specjalizacji. Znaczna część przedsięwzięć związanych z PRI WL odnosi się do podnoszeniem kwalifikacji, potrzebnych w gospodarce lub wpisują się w większość inteligentnych specjalizacji regionu. Co więcej coraz częściej wykorzystywana jest regionalna infrastruktura B+R, parków technologicznych

oraz ośrodków innowacji w kontekście realizacji przedsięwzięć innowacyjnych. Aktywności związane z edukacją, nabywaniem kwalifikacji są realizowane w stopniu odpowiednim, natomiast część aktywności odnosząca się do działań z zakresu kooperacji międzysektorowej, została zainicjowana do realizacji.

Pośród celów PRI WL, najbardziej związany ze specjalizacjami regionalnymi, jest Cel Operacyjny 3 – Zwiększenie inwestycji w innowacje. Wdrażanie tego celu jest długotrwałe i wymaga znacznego zaangażowania podmiotów realizujących odpowiednie przedsięwzięcia. Wskaźniki odnoszące się do powyższego celu, realizowane są w znacznym stopniu poprzez inicjatywy w ramach Działania 1.1 RPO-L2020. Projekty te są bardziej złożone i wymagają więcej czasu dla ich wykonania, zarówno na etapie przygotowania, oceny i selekcji, jak i samej realizacji. Co więcej poprawna realizacja projektów, związana jest z jest dużym ryzykiem finansowym oraz niepewnością uzyskania przewidzianych rezultatów. Niemniej jednak biorąc pod uwagę te czynniki, efekty z realizacji celu 3, na obecnym, etapie kształtują się na odpowiednim, zadowalającym poziomie.

Lepsze rezultaty powodują inicjatywy realizowane w ramach Celu Operacyjnego 2 – Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach. Zwiększyła się liczba podmiotów realizujących aktywności skierowane na wdrażanie i rozpowszechnianie informacji o inteligentnych specjalizacjach. Wpływ osiągnięcia tego celu jest ściśle powiązany ze złożonością i zakresem projektu. Na podstawie uzyskanych w tym obszarze wartości wskaźników możemy stwierdzić, że realizacja tych projektów nie jest nadmiernie skomplikowana. Coraz więcej organizacji podejmuje ryzyko i przyczynia się do realizacji wskaźników 2 celu.

3.3. Pozostałe źródła finansowania PRI WL

Do wdrażania celów określonych dla PRI WL przyczyniają się również inicjatywy współfinansowane ze środków programów krajowych. Poniższe zestawienie zostało przygotowane przy wykorzystaniu danych odnoszących się do umów o dofinansowanie zawartych w ramach programów krajowych dla projektów realizowanych na terenie województwa lubuskiego, nienależnie od siedziby Beneficjenta.

Tabela 5.: Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój 2014-2020

Nazwa Programu / Osi Priorytetowej	Liczba umów o dofinansowanie	Wartość projektu w PLN	Wartość dofinansowania UE w PLN
Oś Priorytetowa 1. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa	34	395 162 857,33	212 293 323,52
Oś Priorytetowa 2. Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I	26	85 415 078,39	29 776 984,08
Oś Priorytetowa 3. Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach	127	448 997 789,08	184 552 218,23
Oś Priorytetowa 4. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego	9	66 649 372,18	38 869 971,26
Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój 2014-2020	196	996 225 096,98	465 492 497,09

Dane narastająco do końca 2020 r.

Tabela 6.: Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Nazwa Programu / Osi Priorytetowej	Liczba umów o dofinansowanie	Wartość projektu w PLN	Wartość dofinansowania UE w PLN
Oś Priorytetowa 1. Osoby młode na rynku pracy	142	206 733 001,93	183 322 029,40
Oś Priorytetowa 2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	97	69 092 607,27	58 096 623,60
Oś Priorytetowa 3. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju	3	6 096 948,64	5 138 508,32
Oś Priorytetowa 4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa	1	93 468,75	88 131,68
Oś Priorytetowa 5. Wsparcie dla obszaru zdrowia	22	24 749 372,02	20 858 770,71
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	265	306 765 398,61	267 504 063,71

Dane narastająco do końca 2020 r.

Tabela 7.: Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020

Nazwa Programu / Osi Priorytetowej	Liczba umów o dofinansowanie	Wartość projektu w PLN	Wartość dofinansowania w PLN
Oś Priorytetowa 1. Powszechny dostęp do szybkiego Internetu	172	209 307 321,70	113 119 259,87
Oś Priorytetowa 3. Cyfrowe kompetencje społeczeństwa	74	19 088 476,78	16 028 685,38
Program Operacyjnego Polska Cyfrowa	246	228 395 798,48	129 147 945,25

Dane narastająco do końca 2020 r.

W ramach Osi Priorytetowej 2. *E-administracja i otwarty rząd* Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, nie realizowano projektów o zasięgu regionalnym, lecz 142 projekty dedykowane całemu krajowi (teren wszystkich województw), o łącznej wartości 4 070 989 772,69 PLN i wartości dofinansowania UE 3 376 362 757,22 PLN.

Natomiast w obrębie całego PO PC realizowano na terenie kraju 223 projekty o łącznej wartości 6 290 418 373,56 PLN i wartości dofinansowania UE 5 405 713 081,70 PLN.

W obrębie Programu Horyzont 2020, 4 podmioty z województwa lubuskiego (Uniwersytet Zielonogórski, Hertz Systems Ltd spółka z o.o., Ekoenergetyka - Polska sp. z o.o., Baltic Ceramics S.A.) zaangażowane są w 10 inicjatyw o wartości 104 414 118,16 PLN, w tym budżet dla lubuskich partnerów wyniósł 8 969 255,82 PLN.

Ponadto w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej¹ (w części obejmującej Programy: Region Morza Bałtyckiego, Europa Centralna, Interreg Europa), w Lubuskiem realizowano 1 projekt o wartości 715 670,63 PLN. Projekt: „SILVER SMEs” jest realizowany przez Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. i koncentruje się na możliwościach rozwoju MŚP w zakresie wytwarzania towarów i produktów dla osób powyżej 50 roku życia, z uwzględnieniem obszarów wiejskich.

Dane dotyczące wsparcia realizacji PRI WL w ramach programów krajowych oraz inicjatyw europejskich, wskazują, iż część inicjatyw ma specyfikę wspomagającą cele PRI WL oraz inteligentne

¹ Dla Europejskiej Współpracy Terytorialnej przyjęto przeliczenie 1 euro wg kursu 4,2693 PLN.

specjalizacje. Inicjatywy te przyczyniają się zarówno do wzrostu poziomu innowacji, jak i wpływają na rozwój lubuskich podmiotów w obszarze innowacyjności. Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (POIR) jest krajowym programem operacyjnym wspierającym badania, rozwój oraz innowacje. Celem głównym POIR jest wzrost poziomu innowacyjności podmiotów funkcjonujących w krajowej gospodarce. Środkami przybliżającymi do tego celu jest przede wszystkim zwiększanie nakładów na B+R ponoszonych przez przedsiębiorstwa. Podejmowane w ramach programu inicjatywy, skoncentrowane są w znacznej mierze na wzmocnieniu powiązań między biznesem a nauką oraz na zwiększeniu stopnia komercjalizacji wyników prac B+R i ich praktycznego wykorzystania w gospodarce, a także na wsparciu innowacyjności firm.

3.4. Przykładowe inicjatywy wpływające na realizację Inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego

W części poniżej zaprezentowano wybrane projekty i przedsięwzięcia wpisujące się w realizację poszczególnych celów Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego. Przedstawione inicjatywy były realizowane w 2020 r.

3.4.1. Cel operacyjny 1: Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje.

Kluczowe znaczenie dla gospodarki opartej na wiedzy i kwalifikacjach jest potencjał kapitału ludzkiego w obszarze właściwego kształcenia zawodowego, zdobywania kompetencji, wiedzy oraz kreatywne i innowacyjne postawy. Globalna konkurencja tworzy potrzebę ciągłego podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności w odniesieniu do wymogów rynku i współpracy z innymi podmiotami.

Poniżej znajdują się przykłady realizacji projektów odpowiednich dla określonych działań strategicznych i źródeł ich finansowania. Wybrane inicjatywy mają na celu przedstawić sposób realizacji Celu Operacyjnego 1 PRI WL. Przypisanie projektów do poszczególnych celów strategicznych i działań strategicznych nastąpiło poprzez analizę wskaźników produktu określonych w poszczególnych przedsięwzięciach, które są przyporządkowane do działań strategicznych PRI WL.

Cel operacyjny 1. Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje	
Działanie strategiczne 1. Poprawa dostępności wyposażenia technicznego niezbędnego do kształcenia zawodowego odpowiadającego potrzebom rynku	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
Projekty dotyczące kształcenia zawodowego są projektami pozakonkursowymi realizowanymi przez wszystkie podmioty prowadzące kształcenie zawodowe w województwie. Projekty poszczególnych powiatów składane są odrębnie. Poniżej dwa przykładowe projekty.	
POWIAT SULECIŃSKI	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Sulęcińskim. W projekcie udział weźmie 400 uczniów i 13 nauczycieli z Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych im. Unii Europejskiej w Sulęcinie. Uczestnicy projektu wzięli udział w kursach, szkół i stażach/praktykach zawodowych. Dodatkowo utworzony został Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Projekt ma na celu zintegrowanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy. Realizowane działania ukierunkowane są na

	rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników, m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami i instytucjami rynku pracy. Wsparcie uczniów (zakres i tematyka) wynika z Indywidualnego planu działania sporządzonego dla każdego ucznia, dostosowanego do jego predyspozycji zawodowo-społecznych. Wartość projektu wynosi 5 212 166,17 zł, a dofinansowanie z RPO-Lubuskie 2020 wynosi 4 860 866,17 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba szkół zawodowych kształcących w zawodach wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu z wyposażeniem pracowni i laboratoriów nie starszym niż 5 lat. - Liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych.
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE / CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO "MEDYK" w Gorzowie Wielkopolskim	Podniesienie kompetencji i kwalifikacji uczniów i nauczycieli Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „MEDYK” w Gorzowie Wielkopolskim „Nauka i praca drogą do mistrzostwa zawodowego”. Przystąpienie do Projektu ma na celu rozwój szkoły w trudnej sytuacji na rynku edukacji. Odnowienie przestarzałego wyposażenia pracowni praktycznej nauki zawodu, możliwość podniesienia kwalifikacji zawodowych uczniów, doskonalenie umiejętności nauczycieli, szczególnie w zakresie nowoczesnych metod wykorzystywanych w poszczególnych zawodach. Zwiększenie szans na przyszłe zatrudnienie oraz zapewnienie uczestnictwa w lokalnym i regionalnym rynku pracy. Utworzenie punktu informacji edukacji i zawodowego, wykształcenia nauczyciela, który będzie doradcą zawodowym zatrudnionym w szkole. W trakcie trwania Projektu przewidziano staż u pracodawców dla 9 uczniów kierunku technik BHP, 10 uczniów kierunku technik usług kosmetycznych, 8 uczniów kierunku opiekun medyczny, 5 uczniów kierunku technik farmaceuta, 10 uczniów technik sterylizacji medycznej, 4 uczniów kierunku terapeuta zajęciowy, 2 z kierunku elektrokardiolog oraz 2 kierunku florysta (łącznie 50 uczniów). 144 Uczniów w trakcie trwania Projektu skorzysta z różnych form wsparcia w ramach doradztwa zawodowego, a 10 nauczycieli podejmie różne formy doksztalcenia w formie kursów i studiów podyplomowych Wartość projektu wynosi 1 149 889,04 zł a dofinansowanie z RPO-Lubuskie 2020 wynosi 1 034 900,13 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizacje województwa lubuskiego Zdrowie i Jakość Życia. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba szkół zawodowych kształcących w zawodach wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu z wyposażeniem pracowni i laboratoriów nie starszym niż 5 lat. - Liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych.
Działanie strategiczne 2. Wsparcie rozwoju kompetencji w zakresie postaw kreatywnych i innowacyjnych uczniów	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
POWIAT STRZELECKO-DREZDENECKI/ POWIATOWY ZESPÓŁ	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim. W projekcie udział bierze 1500 uczniów i 16 nauczycieli z 3 szkół kształcenia zawodowego z Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego. Uczestnicy Projektu biorą udział w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach zawodowych. Wsparciem doradczym zostanie objętych 100% uczniów, a 240 uczniów weźmie udział w stażach/praktykach

EKONOMICZNO-ADMINISTRACYJNY	zawodowych u pracodawcy. Dodatkowo utworzone zostanie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Projekt ma na celu zintegrowanie kształcenia zawodowego. Realizacja działania ukierunkowana została na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników, m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego przez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu i podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, oraz przez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy i szkołami wyższymi z regionu. Wartość projektu wynosi 7 314 007,34 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 6 821 043,24 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje m.in. następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych. - Liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE/ DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO	Lubuskie Talenty - Program Stypendialny. Głównym celem projektu jest podwyższenie potencjału edukacyjnego 680 uczniów lubuskich szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących, szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, ICT lub języków obcych poprzez wsparcie stypendialne. W wyniku podjętych działań 680 uczniów zrealizuje Indywidualny Plan Rozwoju Edukacyjnego. Uczniowie w czasie pobierania stypendium będą podlegać opiece dydaktycznej pełnionej przez nauczyciela lub pedagoga zatrudnionego w szkole, do której uczęszczają. Działania projektu, to m.in.: współpraca ze szkołami, przyznawanie wsparcia stypendialnego, organizowanie kampanii o charakterze edukacyjnym, monitoring i ewaluacja udzielanego wsparcia. Wartość projektu wynosi 6 998 200,00 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 6 648 290,00 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje m.in. następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych. - Liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami.
Działanie strategiczne 3. Wsparcie współpracy przedsiębiorców i szkół (kształcenie dualne)	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
GINNA DOBIEGNIEW	TIK-tak. Projekt skierowany jest do uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego wchodzących w skład Gminnego Zespołu Szkół w Dobiegniewie. Organem prowadzącym tych szkół jest Gmina Dobiegniew. Głównym założeniem projektu jest podniesienie kompetencji korzystania z TIK (technologii informacyjno-komunikacyjnych) oraz rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli, a poprzez to zmniejszenie różnicowania międzyszkolnego w odniesieniu do osiągniętych przez szkoły wyników edukacyjnych. Ważną rolę w realizacji celu głównego odgrywać będzie wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej, podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.

	Wartość projektu wynosi 414 437,50 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 393 715,62 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje m.in. następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych. - Liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami.
GMINA OTYŃ	Przejdź na wyższy level – zajęcia informatyczne w szkole podstawowej w Otyniu. Projekt polega na realizacji dodatkowych zajęć rozwijających kompetencje informatyczne uczniów oraz szkoleń doskonalących umiejętności cyfrowe nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Otyniu (powiat nowosolski, województwo lubuskie). W ramach projektu zaplanowano realizację zajęć informatycznych dotyczących m.in. bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, grafiki, kreacji plików audio i video, tworzenia stron internetowych, druku 3D. Na potrzeby realizacji przewidzianych form wsparcia placówka zostanie wyposażona w niezbędny sprzęt ICT. Grupą docelową są uczniowie - 410 osób oraz 10 nauczycieli z wyżej wymienionej szkoły. Oczekiwany efekt projektu jest zwiększenie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Otyniu oraz przygotowanie ich do efektywnego funkcjonowania w przyszłości na rynku pracy zgodnie z potrzebami gospodarki regionu. Planowane wsparcie wynika z wniosków sformułowanych w Diagnozie zapotrzebowania szkół i placówek na wsparcie EFS w Gminie Otyń opracowanych przez szkołę. Wartość projektu wynosi 399 762,50 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 379 774,38 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego: Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje m.in. następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych. - Liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami.
Działanie strategiczne 4. Wsparcie kształcenia ustawicznego odpowiadającego potrzebom rynku	
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE / CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO "MEDYK"	Z Medykem w przyszłość - program rozwoju kształcenia i specjalizacji zawodowych w CKZiU Medyk w Zielonej Górze. Projekt umożliwi zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego "Medyk" w Zielonej Górze - do 06.2023. Projekt umożliwi poprawę bazy dydaktycznej, podniesienie jakości kształcenia zawodowego, poprawę efektywności procesu edukacji w CKUiZ Medyk oraz rozwijanie kompetencji nauczycieli i uczniów. W projekcie zaplanowano m.in.: 1. Kursy dla 320 uczniów. Kursy realizowane będą poza podstawą programową i prowadzone przez nauczycieli, wcześniej przeszkolonych z tego obszaru. 2. Kursy i szkolenia dla 17 nauczycieli, którzy nabędą wiedzę i kwalifikacje, aby następnie przekazywać ją swoim uczniom w ramach osobnych szkoleń. 3. Dodatkowe staże uczniowskie dla 152 uczniów w zawodach: Technik Usług Kosmetycznych, Technik Masażysta, Technik Elektroradiologii. 4. Doradztwo edukacyjno-zawodowe: realizacja programu zewnętrznego wsparcia w zakresie doradztwa zaw., doradztwo indywidualne i grupowe dla 320 uczniów w ramach Punktu Informacji i Kariery. Wartość projektu wynosi 3 290 772,00 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 2 797 156,20 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zdrowie i Jakość Życia.

	Projekt realizuje m.in. następujący wskaźnik PRI WL: Liczba przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji, które otrzymały wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników.
Działanie strategiczne 5. Promowanie udziału przedsiębiorstw w programach stażowych	
MIASTO GORZÓW WIELKOPOLSKI	Projekt „Zawodowcy w Gorzowie 2.0”. Miasto Gorzów Wlkp. współpracuje z renomowanymi. instytucjami. Projekt podejmuje innowacyjny kompleks działań skierowanych na doskonalenie. jakości kształcenia. zawodowego. w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Miasta Gorzów Wlkp. Wg założeń projektu najważniejszy. jest uczeń – przyszły pracownik, którego sukces uzależniony. jest m.in. od kompetencji nauczycieli. Uczniowie otrzymali nowatorskie. formy edukacji. zgodnie z rozpoznaniem indywidualnym. potencjałem., każdy otrzymał adekwatną formułę wsparcia przygotowaną. do jednej z dróg zaistnienia na rynku – jako pracownika. na stanowisku. pracy lub otwarcie działalności. gospodarczej. Nauczyciele podnieśli. swoje kwalifikacje. zawodowe., uaktualnili wiedzę o najnowsze osiągnięcia. techniczne, dostosowali się do zmieniających się wymagań i cech uczniów. Wartość projektu wynosi 19 315 618,11 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 16 418 275,39 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje m.in. następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba przedsiębiorstw biorących udział w programach stażowych.

3.4.2. Cel operacyjny 2: Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach.

Wdrożenie Celu operacyjnego **Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach** ma sprawić wzrost poziomu umiejętności w ramach zastosowania innowacji i kooperacji pomiędzy branżami.

Przykładami realizacji wyżej wymienionych działań strategicznych są następujące inicjatywy (metoda doboru poniższych przedsięwzięć była identyczna jak dla celu operacyjnego 1):

Cel operacyjny 2. Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach	
Działanie strategiczne 1. Tworzenie zachęt do zachowań innowacyjnych poprzez współfinansowanie prac B+R odpowiadającego potrzebom rynku	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
I.M.C. ENGINEERING POLAND SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Opracowanie innowacyjnej technologii spawania HLAW (Spawanie hybrydowe laserowo-łukowe) do spawania złączy łukowych o małych promieniach i w ostrych narożach Przedmiotem projektu jest przeprowadzenie prac B+R w celu opracowania i wdrożenia innowacyjnej na skalę światową usługi spawania hybrydowego po łukach o małych promieniach i w narożach, która znajdzie zastosowanie w przygotowaniu konstrukcji stalowych, przy wykorzystaniu innowacyjnej w skali świata technologii spawania hybrydowego (wiązka laserowa oraz MAG - Metal Active Gas tj. spawanie elektrodą topliwą w osłonie gazów aktywnych). Najważniejsze etapy prac B+R w projekcie: Opracowanie konstrukcji głowicy oraz ustawień parametrów innowacyjnego procesu spawania hybrydowego (badania przemysłowe) 1. Budowa i walidacja prototypowego stanowiska badawczego. 2. Badania standardowej głowicy do spawania hybrydowego oraz pozostałych parametrów procesu. 3. Modyfikacja konstrukcji głowicy oraz ustawień pozostałych parametrów procesu wraz z walidacją innowacyjnej technologii spawania. II Weryfikacja innowacyjnej technologii spawania HLAW po łuku i w narożach (prace rozwojowe) 1. Demonstracja technologii w warunkach operacyjnych. 2. Sprawdzenie technologii w warunkach rzeczywistych. Lider projektu wdroży do własnej oferty innowacyjną na skalę światową usługę

	spawania hybrydowego po łukach o małych promieniach i w narożach, będącą wynikiem prac badawczo-rozwojowych, jak i technologię jej wytwarzania. Powodzenie projektu gwarantuje zaangażowanie kluczowych podwykonawców, którzy w swoich zasobach będą posiadali niezbędny sprzęt i wykwalifikowaną kadrę, doświadczoną w analogicznych badaniach. Wartość projektu wynosi 10 621 032,42 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 5 718 380,16 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje m.in. następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną.
LEKS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności firmy Leks Sp. z o.o. poprzez przeprowadzenie prac B+R w celu opracowania nowych linii produktowych wraz z procesem wytwarzania. Przedmiotem projektu jest przeprowadzenie prac B+R mających na celu opracowanie receptur i technologii produkcji innowacyjnych produktów prozdrowotnych branży piekarniczej i cukierniczej. Przewiduje się opracowanie innowacyjnych produktów w ramach grup produktów: - o obniżonej zawartości glutenu - dla diabetyków i osób chcących zredukować masę ciała - stymulujących mikroflorę jelitową - produkty z wykorzystaniem mąki 2ab - wzbogacone w białko lub będące źródłem białka (ze szczególnym nastawieniem dla sportowców), w tym z białkiem owadźm. Zaplanowane prace B+R zrealizowane zostaną w ramach pięciu etapów: 1 Ocena składu podstawowego i właściwości technologicznych surowców. Wybór surowców podstawowych oraz dodatkowych będących źródłami związków bioaktywnych oraz ocena wpływu warunków hydrotermicznych na stabilność tych związków w symulowanych warunkach procesów technologicznych w warunkach przemysłowych 2. Opracowanie receptur i technologii wytwarzania nowych produktów w warunkach laboratoryjnych. 3. Wytworzenie wytypowanych w badaniach laboratoryjnych produktów finalnych 4. Charakterystyka oraz ocena konsumencka i sensoryczna otrzymanych produktów. Wytypowanie finalnych produktów do końcowej walidacji 5. Badanie aktywności biologicznej i właściwości prozdrowotnych w wytypowanych produktach w warunkach in vitro. Badania stabilności produktów finalnych oraz dobór warunków przechowywania. Ostateczna walidacja produktów końcowych. Badania przemysłowe zaplanowane w projekcie pozwolą na opracowanie autorskich receptur dla wstępnie co najmniej 30 nowych produktów zbożowych o właściwościach prozdrowotnych. W ramach prac rozwojowych przeprowadzone będą ostateczne testy prototypowych produktów w warunkach operacyjnych i rzeczywistych, oceniona zostanie również ostatecznie technologia ich wytwarzania. Wartość projektu wynosi 3 644 802,29 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 1 673 917,26 zł Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zdrowie i Jakość Życia. Projekt realizuje m.in. następujący wskaźnik PRI WL: - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną.
Działanie strategiczne nr 2. Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla osób innowacyjnych	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
GORZOWSKI OŚRODEK TECHNOLOGICZNY PARK NAUKOWO- PRZEMYSŁOWY	Projekt "Stworzenie w Gorzowie Wielkopolskim inkubatora przedsiębiorczości - Think Tank - stanowiącego platformę wsparcia zawierającą zestaw proinnowacyjnych, profesjonalnych usług dla lubuskich przedsiębiorstw" został przewidziany do realizacji przez Gorzowski Ośrodek

SP. Z O.O.	Technologiczny Park Naukowo-Przemysłowy Sp. z o.o. Celem strategicznym planowanego przedsięwzięcia jest stworzenie prorozwojowych warunków dla inkubacji przedsiębiorstw z sektora MŚP, co przyczyni się do poprawy warunków dla rozwoju MŚP w woj. lubuskim. Projekt jest realizowany w ramach I typu tj. Wpieranie inkubowania przedsiębiorczości. Kluczowym elementem projektu jest uzupełnienie dotychczasowej oferty Gorzowskiego Ośrodka Technologicznego PNP Sp. z o.o. poprzez powołanie inkubatora - Think Tank, w ramach którego będą świadczone prorozwojowe usługi w stronę przedsiębiorstw z sektora MŚP. Dodatkowym elementem projektu jest przygotowanie powstałej infrastruktury do świadczenia tzw. usług podstawowych na rzecz MŚP, w tym finansowanie dostępu do zaplecza technicznego. W ramach zakresu rzeczowego projektu zostaną zrealizowane prace budowlano-montażowe mające na celu adaptację istniejącego budynku oraz jego dostosowanie do potrzeb funkcjonalnych Wnioskodawcy oraz celów przyszłego użytkownika obiektu. Następnie budynek inkubatora zostanie wyposażony w niezbędne środki trwałe. Jednocześnie pracownicy GOT PNP Sp. z o.o. przejdą szereg szkoleń i studiów podyplomowych mających na celu podniesienie ich kompetencji oraz umożliwienie świadczenia ulepszonych i nowych usług prorozwojowych. Dalszą profesjonalizację oferty inkubatora umożliwi zakup usług doradczych zaplanowanych do przeprowadzenia w ramach projektu. W wyniku tych działań, od 2022 r., jeszcze w trakcie realizacji projektu, GOT PNP Sp. z o.o. rozpocznie świadczenie nowych i ulepszonych usług prorozwojowych w przebudowanym budynku inkubatora, dostosowanym do potrzeb klientów, czyli małych i średnich przedsiębiorstw. Wartość projektu wynosi 13 383 278,12 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 8 956 908,37 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up, które otrzymały wsparcie na rozpoczęcie lub rozwój działalności w podziale na inteligentne specjalizacje regionu - Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną.
AKADEMIA IM. JAKUBA Z PARADYŻA W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM	Realizacja projektu pn. „StreetLAIT – System zdalnej kontroli infrastruktury oświetleniowej z wykorzystaniem analizy obrazu i analityki predykcyjnej” realizowanego w ramach Osi Priorytetowej 1 Gospodarka i innowacje, Działanie 1.1. Badanie i innowacje współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Budowa bazy wiedzy hybrydowego systemu inteligentnej diagnostyki modeli prognostycznych, które ukierunkowano na selekcję zmiennych predykcyjnych i tworzenie modeli alternatywnych w oparciu o metody uczenia maszynowego z uwzględnieniem ich automatycznej kalibracji. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba innowacji o charakterze międzybranżowym, łączącym obszary specjalizacji, które otrzymały wsparcie - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R.

Działanie strategiczne 3. Rozwój narzędzi ukierunkowanych na pozyskiwanie doświadczeń (misje, wizyty studyjne, dobre praktyki)	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
DEPARTAMENT PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I STRATEGII MARKI - URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO	W 2020 roku Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki (a od 2.12.2020 roku Departament Innowacji i Przedsiębiorczości) UMWL ze względu na pandemię COVID-19 w pierwszym półroczu koncentrował swoją pracę na wsparciu służby zdrowia w niezbędny sprzęt medyczny. Zrezygnowano z dwóch planowanych misji zagranicznych dla przedsiębiorców (Hiszpania i Rumunia). Prowadzone działania z trybu pracy stacjonarnej przeniesiono na spotkania biznesowe online, wymieniano informacje, sieciowania lub kojarzenia z innymi podmiotami oraz instytucjami w kraju i za granicą. Działania te adresowano głównie do inwestorów planujących nowe inwestycje w regionie oraz do eksporterów lubuskich. Usługi informacyjne dla przedsiębiorców – eksporterów i inwestorów oferowane przez Centrum Obsługi Inwestora (COI) oraz Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE). Funkcjonujące w strukturze Departamentu Centrum Obsługi Inwestora (COI) i Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE) zorganizowały w 2020 roku 3 webinaria dla eksporterów, w których uczestniczyło 265 osób. Udzielono także 101 usług informacyjnych dotyczących możliwości eksportowych na rynkach zagranicznych, ponadto obsłużono 49 projektów inwestycyjnych. Centrum Obsługi Inwestora (COI) w 2020 roku rozpoczęło realizację projektu pt.: Standardy obsługi inwestora w samorządzie (Projekt POWER w ramach MSWiA). Projekt zakłada wypracowanie rozwiązań horyzontalnych oraz poprawę jakości usług związanych z obszarem organizacji procesu obsługi inwestora przez jednostki samorządu terytorialnego. Zrekrutowano uczestników z 43 gmin oraz przygotowano plan szkoleń stacjonarnych, niestety ze względu na pandemię zrezygnowano ze spotkań stacjonarnych (szkolenie zostało przesunięte na II kwartał 2021 roku). Za organizację cyklu spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców z zakresu eksportu i inwestycji poza granicami RP oraz wydruk katalogu eksportowego wydano środki w wysokości: - usługi pro eksport: 2 235,0 zł - katalog eksportowy: 2 767,5 zł Razem wydano: 5 002,5 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł.
Działanie strategiczne 4. Wsparcie wykorzystywania przez przedsiębiorstwa instrumentów ochrony własności intelektualnej	
M.W. SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Opracowanie metodyki wdrożenia rozwiązań zautomatyzowanych w procesach magazynowych w branży e-commerce. Przedmiotem projektu jest opracowanie metodyki wdrożenia rozwiązań zautomatyzowanych w procesach magazynowych w branży e-commerce. W ramach niniejszego projektu zostaną podjęte określone działania podzielone na trzy etapy, których wykonanie umożliwi opracowanie metodyki stanowiącej przedmiot niniejszego wniosku. Dwa pierwsze etapy to badania przemysłowe, zaś etap trzeci stanowi prace rozwojowe. Efektem realizacji dwóch pierwszych etapów (badań przemysłowych) jest prototyp metodyki wraz z prototypami narzędzi wchodzącymi w skład tej metodyki (narzędzia samooceny, scenariusze assessment center, środowisko interfejsu symulacyjnego, scenariusze automatyzacji). Prototypy składowych metodyki zostaną w ramach dwóch pierwszych etapów badań przetestowane wycinkowo w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Pozwoli to na zebranie uwag doskonalących wyżej wymienione składowe. Etap drugi planu prac badawczych

	pozwoły tym samym na opracowanie metodyki i narzędzi wchodzących w jej skład na poziomie VI gotowości technologii. Jest to nadal prototyp, poddany jednak demonstracji w warunkach zbliżonych do rzeczywistości. W etapie trzecim badań, dzięki wykonaniu walidacji środowiska interfejsu symulacyjnego oraz ewaluacji narzędzi wykorzystywanych w aspekcie społecznym metodyki (narzędzia samooceny, scenariusze assessment center, kursy e-learningowe), możliwe będzie zbadanie jej skuteczności i dopracowanie metodyki wraz z narzędziami, co pozwoli na osiągnięcie IX poziomu gotowości technologii. Opracowane rozwiązania będą w ostatecznej swojej formie gotowe to zaimplementowania w dowolnym procesie magazynowym, realizowanym na potrzeby branży e-commerce. W ramach realizacji projektu zaplanowano również działania informacyjno-promocyjne. Projekt jest realizowany w partnerstwie. Partnerami zgodnie z Umową partnerską, będą Wnioskodawca firma M.W. Sp. z o.o. oraz Wyższa Szkoła Logistyki z siedzibą w Poznaniu (WSL). Wartość projektu wynosi 1 207 768,60 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 801 504,58 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie informacyjne, doradcze lub finansowe na zabezpieczenie wytwarzanej własności intelektualnej - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R - Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi.
Działanie strategiczne 5. Kontynuacja procesu przedsiębiorczego odkrywania	
DEPARTAMENT PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I STRATEGII MARKI - URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO	W III kwartale 2020 roku rozpoczęto działania mające na celu aktualizację dotychczasowych Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji województwa lubuskiego. Z tego względu zrealizowano dwa zadania: - "Usługę polegającą na opracowaniu koncepcji działania, planu zadań zespołu lubuskie innowacje oraz założeń konkursu na Lubuskie Inteligentne Specjalizacje i działań sieciujących w fazie przedkonkursowej, na potrzeby promocji gospodarczej województwa lubuskiego" oraz - „Usługę doradczą w zakresie wdrażania zaleceń i rekomendacji z obszaru innowacyjności na podstawie opracowania "Analiza, ocena i rekomendacje w obszarze innowacyjności w województwie lubuskim" na potrzeby promocji gospodarczej województwa lubuskiego". W rezultacie opracowano koncepcję przeprowadzenia aktualizacji lubuskich inteligentnych specjalizacji (Innowacyjny Przemysł, Zielona Gospodarka oraz Zdrowie i jakość życia), w tym tworzenia partnerstw (firmy - uczelnie - IOB) w ramach trzech ww. specjalizacji aby wspólnie realizować projekty badawczo-rozwojowe. Za oba działania wydano łącznie 25 830 zł (17.220,00 zł + 8.610,00 zł). W 2020 roku przeprowadzono ankietę, która koncentrowała się na ustaleniu priorytetów wsparcia dla firm, w tym w związku z pandemią koronawirusa. Spośród 36 respondentów najwięcej odpowiedzi – 25 - przesłali przedsiębiorcy, 9 przedstawiciele JST, a pozostałe 2 ankiety wypełnili liderzy klastrów. Respondentów zapytano o wpisanie instrumentów wsparcia, które mogą przyczynić się do poprawy działalności i rozwoju firm. W ankiecie ujęto 19 instrumentów wsparcia, za które uznano: - pożyczki płynnościowe - grant dla inwestujących w infrastrukturę B+R

	- ułatwienia w kredycie technologicznym - działalność obrotowa - wdrożenie wyników prac B+R - digitalizacja dokumentacji - dostosowanie firm do reżimów sanitarnych - tworzenie nowych miejsc pracy - szkolenia związane z przebranżowieniem pracowników - wsparcie firm w odzyskaniu popytu na produktu i usługi sprzed pandemii lub rozwój nowych produktów - grant na przebranżowienie zakładu - grant na wdrożenie nowych innowacyjnych usług/produktów - wdrożenie własnych patentów - zakup i wdrożenie patentów - grant na ochronę patentową w skali globalnej - wsparcie w działalności reklama, marketing, targi. Za priorytetowe kwestie uznano: 1. wsparcie firm w odzyskaniu popytu na produktu i usługi sprzed pandemii lub rozwój nowych produktów – 22 głosy (w tym: 11 firm, 9 JST i 2 klastry). 2. Pożyczki płynnościowe były najważniejsze dla 19 respondentów (w tym dla 12 firm i 9 JST). 3. Po 16 wskazań uzyskały działalność obrotowa oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Zwiększenie obrotów wskazały głównie firmy - 9, następnie JST – 6 i klaster – 1. Na tworzenie nowych miejsc pracy wskazały na równi firmy z JST po 7 i klastry – 2. 4. Grant na wdrożenie nowych innowacyjnych usług/produktów otrzymał 13 wskazań (firmy – 6, JST - 6, klaster – 1). 5. Szkolenia związane z przebranżowieniem pracowników jako istotne uznało 12 ankietowanych (z dominacją firm – 7, 4 – JST oraz 1 – klastry). Pozostałe instrumenty uznano za drugorzędne, (poniżej 10 wskazań): 6. 7 wskazań przypadło na dostosowanie firm do reżimów sanitarnych. 7. Po 5 wskazań uzyskały wdrożenie wyników prac B+R oraz digitalizacja dokumentacji, (tylko firmy). 8. 4 firmy wskazały na wsparcie w działalności reklama, marketing, targi. 9. 3 wskazania uzyskały granty na wdrożenie nowych innowacyjnych usług/produktów (2 – JST i 1 firmy). 10. po 2 wskazania uzyskały bezzwrotne pożyczki oraz wdrożenie własnych patentów i grant na przebranżowienie zakładu (firmy). 11. po 1 wskazaniu firm otrzymały cztery poniższe instrumenty wsparcia: - zakup i wdrożenie patentów - grant na ochronę patentową w skali globalnej - pomoc przy spłacie zaciągniętych kredytów - poręczenia produkcyjne. Działanie bezkosztowe.
Działanie strategiczne 6. Wzmocnienie współpracy międzybranżowej	
LUG LIGHT FACTORY SP. Z O.O.	Badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe nad opracowaniem rozwiązań oświetleniowych w zakresie personalizacji oświetlenia, z uwzględnieniem chronobiologii - możliwych do implikacji w innowacyjnych oprawach oświetleniowych. Najnowsze badania naukowe na świecie w branży świetlnej wskazują na potrzebę racjonalizacji oświetlenia przestrzeni (zewnętrznej i wewnętrznej) z zastosowaniem systemów oświetleniowych ukierunkowanych na potrzeby człowieka celem poprawy samopoczucia człowieka, jego biorytmów, preferencji nastroju, ostrości wzroku, jak również wydajności i oszczędności energii oraz

	trwałości opraw oświetleniowych i bezpieczeństwa ich użytkowania. LUG - czołowy producent profesjonalnych opraw i systemów oświetleniowych o wysokich parametrach technicznych - poszukuje innowacyjnych rozwiązań w zakresie racjonalizacji oświetlenia, łącząc potrzeby klientów z postępem technologicznym w branży i zapewniając jednocześnie równowagę między jakością światła a efektywnością energetyczną. Celem projektu jest opracowanie innowacyjnych opraw oświetleniowych w zakresie HCL (Human Centric Lighting) i wprowadzenie nowych funkcjonalności opraw oświetleniowych ukierunkowanych na technologię oświetleniową HCL (również z elementami smart lightingu). W ramach projektu zostaną zaprojektowane nowe oprawy wykorzystywane w oświetleniu w sektorze budynków biurowych, medycznych, edukacyjnych oraz budynków mieszkalnych oraz nowe elementy elektroniczne. W ramach projektu konieczne będzie stworzenie zespołu badawczego celem rozwiązania problemów technologicznych i innowacyjnych, przeprowadzenia badań i walidacja przyjętych rozwiązań. Nowatorskim elementem projektu jest także opracowanie nowej linii opraw marki LUG. Wartość projektu wynosi 4 315 418,76 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 2 324 289,99 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba innowacji o charakterze międzybranżowym, łączącym obszary specjalizacji, które otrzymały wsparcie - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu.
MARTPOL SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	Dywersyfikacja oferty Martpol Sp. z o.o. S.K. poprzez wdrożenie w zakładzie w Żaganiu innowacji produktowych i procesowych stanowiących wyniki własnych prac B+R. Przedmiotem projektu jest inwestycja Wnioskodawcy w zaawansowaną technologicznie, zintegrowaną linię produkcyjną wykorzystującą innowację procesową w skali świata (pierwsze wdrożenie) w celu zaoferowania innowacyjnych w skali świata, przełomowych, produktów (włóknin igłowanych mechanicznie) dla meblarstwa i producentów materiałów budowlanych. Możliwe jest też wejście na rynek przemysłu motoryzacyjnego i odzieżowego. Innowacja procesowa, będąca wynalazkiem powstałym w toku prowadzonych prac badawczych Wnioskodawcy i zgłoszona do ochrony patentowej prowadzi do redukcji zużycia surowców, redukcji odpadów i wydłużenia cyklu życia produktu poprzez wzrost jakości włóknin. Innowacje produktowe dotyczą znacząco ulepszonych oraz nowych materiałów przeznaczonych dla przemysłu meblarskiego i budowlanego. W ramach projektu utworzone zostaną nowe miejsca pracy, co skutkować będzie wzrostem zatrudnienia o 3,25 etatu (EPC). W projekcie wykorzystane zostaną również technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) w postaci zaawansowanych czujników ultradźwiękowych i dedykowanego, przygotowanego na indywidualne zamówienie Wnioskodawcy, oprogramowania korygującego pracę maszyn i urządzeń. Zakres projektu obejmuje: - Realizację prac adaptacyjnych. - Zatrudnienie nowych pracowników. - Nabycie maszyn, urządzeń i oprogramowania. - Montaż i uruchomienie linii produkcyjnej. Najważniejsze etapy projektu to: 1 Przygotowanie zakładu: 1.a Prace adaptacyjne. 1.b Zatrudnienie pracowników. 2 Przygotowanie linii: 2.a Nabycie maszyn. 2.b Zamówienie oprogramowania. 2.c Montaż, integracja i uruchomienie. Wartość projektu wynosi 12 300 000,00 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020

	wynosi 4 190 000,00 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba innowacji o charakterze międzybranżowym, łączącym obszary specjalizacji, które otrzymały wsparcie - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną.

3.4.3. Cel operacyjny 3: Zwiększenie inwestycji w innowacje.

Kolejny, Cel operacyjny **Zwiększenie inwestycji w innowacje** dotyczy wsparcia udziału przedsiębiorstw w działalność innowacyjną oraz rozwoju ich działów B+R, a ponadto wskazuje na potrzebę partnerstwa oraz prowadzenia badań wykonywanych w oparciu o popyt środowiska gospodarczego. Realizacja celu ma za zadanie zwiększać możliwości finansowe przedsiębiorstw w obszarze nakładów na działalność B+R i innowacje oraz wspierać ich inwestycje niezbędne dla takiej działalności.

Dla realizacji wspomnianego powyżej celu odnotowano następujące przykłady aktywności (metoda doboru projektów jest identyczna jak w przypadku Celu operacyjnego 1):

Cel operacyjny 3. Zwiększenie inwestycji w innowacje	
Działanie strategiczne 1. Premiowanie działań realizowanych w partnerstwie	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
AGRAPAK SP. Z O.O.	Opracowanie na terenie miejscowości Łagodzin innowacyjnej technologii wytwarzania „Siary idealnej” dla cieląt i „Siary suplement diety” dla ludzi. Przedmiotem projektu jest przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych w celu opracowania i wdrożenia preparatów z siary bydłowej, które znajdą zastosowanie, jako preparat paszowy dla cieląt i jako surowiec do produkcji suplementów diety, przy wykorzystaniu innowacyjnej, w skali świata, technologii przetwarzania surowca z I, II i III doju. Najważniejsze etapy prac B+R w projekcie: 1. Opracowanie procesu przetwarzania siary w celu wytworzenia produktu weterynaryjnego i suplementów diety (Badania Przemysłowe) 2. Opracowanie metody produkcji suplementu diety i dopracowanie metody filtracji membranowej (Badania Przemysłowe) 3. Prace nad metodologią przetwarzania siary i potwierdzeniem kluczowych cech funkcjonalnych preparatu (Badania Przemysłowe) 4. Opracowanie koncepcji technicznej prototypów (Prace Rozwojowe) 5. Budowa prototypów urządzeń i wykonanie testów technologii (Prace Rozwojowe). Lider projektu wdroży do własnej produkcji innowacyjne produkty - „Siara Idealna” oraz „Siara Suplement”- będące wynikiem prac badawczo-rozwojowych, jak i technologię ich wytwarzania. Powodzenie projektu gwarantuje zaangażowanie partnerów - Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu i INTERMASZ-Filtracja membranowa, a także kluczowych podwykonawców, którzy w swoich zasobach posiadają niezbędny sprzęt i wykwalifikowaną kadrę, doświadczoną w analogicznych badaniach - Instytut Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie. Wartość projektu wynosi 7 538 334,67 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 4 759 577,97 zł.

	Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Zdrowie i jakość życia. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL: - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu, - Liczba projektów innowacyjnych, które otrzymały wsparcie, realizowanych w konsorcjach naukowo-przemysłowych.
Działanie strategiczne 2. Wsparcie inwestycji przedsiębiorstw w działalność innowacyjną	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
AM OKNA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA JAWNA	Dywersyfikacja oferty Spółki AM OKNA poprzez wdrożenie wyników prac B+R w zakresie nowej technologii produkcji innowacyjnych okien w systemie casement i sash oraz nowej usługi. Przedmiotem projektu Spółki AM OKNA jest wdrożenie wyników zakupionych i zleconych prac B+R (typ I) dotyczących innowacyjnej technologii wytwarzania stolarki PVC z wykorzystaniem procesu zgrzewania charakteryzującym się łączeniem elementów zgrzewnych bez powstania wypływu stopionego tworzywa, dostosowanej na potrzeby wytwarzania okien specyficznych dla rynku amerykańskiego i angielskiego. Efektem wdrożenia nowej technologii produkcji jest możliwość dywersyfikacji oferty o innowacyjne w skali międzynarodowej rozwiązania okienne: - Gama okien w technologii bezwypływkowej dedykowanych na rynek angielski (tj. „otwierane na zewnątrz” - tzw. casement).- Gama okien w technologii bezwypływkowej dedykowanych na rynek amerykański (tj. w systemie przesuwym „góra-dół” - tzw. sash). Dodatkowo, celem zapewnienia ciągłości działalności i wykluczenia ewentualnych wahań sezonowych zaplanowano wprowadzenie do oferty nowej usługi cięcia paneli elewacyjnych i listew, stanowiącej nowość w skali regionu. Wszystkie rozwiązania, w tym proces wytwórczy, stanowią nowość zarówno dla firmy, jak i rynku (potwierdzone opinią o innowacyjności). Celem realizacji założeń i zdobycia udziałów w rynku międzynarodowym jako producent Spółka AMOKNA zaplanowała zakup: 1. Centrum tnąco-obróbcze (1 kpl.); 2. Linia transportu i okuwania okien (1 kpl.); 3. Automat wkręcający 2-głowicowy (1 szt.); 4. Zgrzewarka dwugłowicowa (1 kpl.); 5. Ścinak wypływu (1 szt.); 6. Zestaw komputerowy (2 kpl.); 7. Oprogramowanie wspomagające procesy produkcyjne (1 szt.). Zasoby zostaną zlokalizowane w hali produkcyjnej w Skwierzynie. Efektem będzie również utworzenie nowych miejsc pracy (4 EPC), zastosowanie TIK, rozwój współpracy z lokalnymi i regionalnymi partnerami gospodarczymi, wdrożenie ekoinnowacji wpisującej się w założenia RIS Zielona gospodarka. Wartość projektu wynosi 5 432 910,00 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 1 718 213,00 zł Projekt realizuje m.in. następujący wskaźnik PRI WL: - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną.
FABRYKA MASZYN "PONAR-REMO" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Stworzenie działu B+R szansą na dalszy rozwój Ponar – Remo. Przedmiotem projektu jest stworzenie działu badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwie Ponar-Remo sp. z o.o. w woj. lubuskim. W oparciu o utworzony dział i wdrożoną infrastrukturę B+R, wnioskodawca prowadzi prace B+R mające na celu projektowanie, opracowywanie i docelowo - wdrażanie innowacyjnych produktów branży przemysłu: przede wszystkim nowatorskich i zoptymalizowanych dylatacji palczastych i łożysk mostowych. Planuje się również poszerzenie działalności o badania nad innowacyjnymi kołami kolejowymi o podwyższonych parametrach. Prowadzenie ścisłej współpracy z jednostkami naukowymi pozwoli zintensyfikować działania B+R oraz uzyskać

	efekt synergii pomiędzy strefą MŚP a światem nauki. W ramach projektu zaplanowana jedno zadanie - zakup infrastruktury B+R: 1. Wyważarka; 2. Tokarka; 3. Elektroniczna suwmiarka; 4. Elektroniczny przyrząd do pomiaru średnicy okręgu tocznego kół zestawów kołowych oraz łożysk mostowych; 5. Przyrząd elektroniczny do pomiaru rozstawu kół, łożysk i dylatacji; 6. Suwmiarka do pomiaru zarysów kół i obręczy z kół; 7. Oprogramowanie typu CAD; 8. Komputer; 9. Narzędzie do pomiaru mikrouszkodzeń. Przewidziano również wykonanie instalacji dachowej. W oparciu o wdrożoną infrastrukturę prowadzone będą następujące prace: 1. Projektowanie prototypowych produktów/znaczenie ulepszonych produktów; 2. Wykonanie prototypowych elementów; 3. Wykonanie pomiarów; 4. Optymalizacja elementów; 5. Integracja elementów w prototyp; 6. Wykonanie pomiarów i przeprowadzenie testów w warunkach rzeczywistych; 7. Optymalizacja i ostateczna walidacja. Utworzenie działu pozwoli na rozpoczęcie prowadzenia prac B+R, efektem których będzie opracowanie i wdrażanie innowacyjnych produktów - dylatacji palczastych, łożysk mostowych i kół kolejowych. Wnioskodawca zwiększy swoją pozycję rynkową i przewagę konkurencyjną. Wartość projektu wynosi 1 183 383,00 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 529 155,00 zł Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje m.in. następujący wskaźnik PRI WL: – Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną.
Działanie strategiczne 3. Rozwój działów B+R i laboratoriów w przedsiębiorstwach oraz ich wyposażenie w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie projektowe	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
ZUO INTERNATIONAL SP. Z O.O.	„Centrum Badawcze procesów przetwarzania i zagospodarowania odpadów w ZUO International Sp z o.o. w Kunowicach”. ZUO International Sp. z o.o. w odpowiedzi na plany rozwojowe w zakresie prowadzenia badań i prac rozwojowych tworzy Centrum Badawcze procesów przetwarzania i zagospodarowywania odpadów w Kunowicach. Problem odpadów jest zagadnieniem pilnym i wymagającym rozwiązań w wielu obszarach, na równi z problemem ocieplenia klimatu. Powstające odpady są zagrożeniem wszystkich komponentów środowiska: gleby, wód powierzchniowych i podziemnych oraz powietrza. Innowacyjne rozwiązania prowadzenia procesów technologicznych przyczynią się do wdrażania modelu gospodarki cyrkularnej, odchodząc od dotychczasowego modelu gospodarki linearnej bazującej na ciągłym wzroście i powiększającym się zużyciu surowców oraz wolumenu odpadów. Pozwoli to na ograniczenie zużycia surowców i wielkość odpadów oraz emisję i utraty energii poprzez tworzenie zamkniętej pętli procesów, w których odpady z jednych procesów są wykorzystywane jako surowce dla innych, co maksymalnie zmniejsza ilość odpadów produkcyjnych. Innowacyjne technologie umożliwią wykorzystanie odpadów składowanych na wysypiskach, bądź tych, które powstają w wyniku ich składowania w zakresie ponownego ich wykorzystania w procesach fermentacji metanowej odpadów komunalnych i rolniczych. Proponowane rozwiązania zredukują ilość niebezpiecznych substancji znajdujących się w odciekach składowiskowych przed oddaniem ich do oczyszczalni lub dla wytwórców energii oraz zmniejszą ilość odpadów (tworzywa sztuczne) na składowisku poprzez ich odzysk ze zmieszanych odpadów komunalnych. Celem inwestycji jest wzrost konkurencyjności firmy i efektywności jej działań w kierunku procesów przetwarzania odpadów i ich zagospodarowywania. Zaplanowane projekty badawcze przyczynią się do ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju, wynikają z ustawodawstwa krajowego i unijnego w zakresie efektywnego

	gospodarowania odpadami i modelu gospodarki obiegu zamkniętego. Wartość projektu wynosi 874 349,19 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 251 298,55 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujący wskaźnik PRI WL: – Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na uruchomienie lub wyposażenie działów B+R.
INTERNATIONAL CHEMICAL COMPANY SPÓŁKA AKCYJNA	Utworzenie Centrum Badawczego Biowęgla Projekt polega na utworzeniu Centrum Badawczego Biowęgla (CBB) w oparciu o najnowsze rozwiązania technologiczne, wyposażonego w modułowy system aparatury badawczej. CBB będzie miało formę kontenerową – zlokalizowane zostanie w sześciu kontenerach laboratoryjnych wyposażonych we wszystkie niezbędne media. Poszczególne kontenery zostaną wyposażone w aparaturę badawczą (aparatura badawcza procesów ciągłej termochemicznej konwersji biomasy, analizatory objętości porów, węgla, fluorescencyjny spektrometr EDX, wagosuszarka, drobny sprzęt laboratoryjny, komputery do opracowywania wyników badań i sterowania aparaturą), pełnić będą funkcje magazynowe, jak również socjalno – biurowe. CBB będzie prowadzić badania w celu opracowania nowych biowęgla z agro substratów lignocelulozowych odpadowych oraz optymalizacji procesów ich wytwarzania. W ramach agendy badawczej przewidziano opracowywanie biowęgla do zastosowań rolniczych (w tym nawozowych), a także w energetyce, budownictwie, do produkcji biogazu, do odkażania, do oczyszczania ścieków i wody pitnej, w przemyśle elektronicznym, metalurgicznym, włókienniczym i kosmetycznym. W celu realizacji agendy badawczej podpisano stosowne porozumienie z podmiotem aktywnym w obszarze innowacji – Lubuskim Ośrodkiem Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o. o. (LOliWA). Wartość projektu wynosi 8 503 174,50 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 3 803 732,50 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka oraz Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL: – Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na uruchomienie lub doposażenie działów B+R – Liczba przedsiębiorstw, która otrzymała wsparcie na działalność B+R w podziale na inteligentne specjalizacje regionu.
Działanie strategiczne 4. Uproszczenie procedur aplikowania o środki	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO / DEPARTAMENT ZARZĄDZANIA REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM	W 2020 r. w związku z zagrożeniem epidemiologicznym spowodowanym koronawirusem przygotowano propozycje w sprawie wprowadzenia pakietu antykrzysowego dla beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 obejmującego następujące rozwiązania: – wstrzymanie ogłaszania kolejnych konkursów zaplanowanych w Harmonogramie naborów wniosków na 2020 r. (z wyjątkiem konkursów skierowanych na poprawę sytuacji epidemiologicznej w związku z koronawirusem), – wydłużanie terminów składania przez Beneficjentów dokumentów/uzupełnień/poprawek, – odstępstwo od Wytucznych MFIPR dotyczących terminów przyjmowania kryteriów wyboru projektów poprzez ich skrócenie tzw. „szybka ścieżka” (w związku z zaplanowanymi projektami z zakresu zdrowia i minimalizowania skutków pandemii koronawirusa), pod warunkiem wyrażenia zgody przez

	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR), – bazowanie na korespondencji elektronicznej z beneficjentami, – umożliwienie wstrzymania realizacji projektów, – wprowadzenie uproszczonej procedury i przyspieszenie oceny projektów (pod warunkiem wyrażenia woli przez potencjalnych beneficjentów na kontynuowanie ubiegania się o dofinansowanie), przekazanie członkom Komitetu Monitorującego RPO – Lubuskie 2020 w trybie obiegowym stosownej uchwały o charakterze ogólnym umożliwiającej przyjęcie odstępstw od obowiązku stosowania kryteriów również w zakresie EFRR, – przeprowadzanie szkoleń dla Beneficjentów w formie webinarium/e-learningu (np. z tematyki wprowadzania zmian w projektach, kwalifikowalności wydatków itd.). Ponadto powstała propozycja Pakietu anty kryzysowego dla biznesu w zakresie instrumentów finansowych/ instrumentów inżynierii finansowej w ramach umów „Strategia Wyjścia”: – możliwość wprowadzania zmian w parametrach produktów i terminach realizacji instrumentów/projektów np. dodatkowe karencje w spłacie w okresie spowolnienia i zastoju gospodarczego (tzw. wakacje kredytowe), – dodatkowa 6 miesięczna karencja w spłacie rat kapitałowych i odsetkowych oraz adekwatne wydłużenie na rozliczenie jednostkowej pożyczki, możliwość zmiany terminów kontraktowych w odniesieniu do wykonawców, – zwiększenie z 60 proc. do 80 proc. poręczenia kwoty kredytu w ramach pomocy de minimis oraz zwiększenie limitów wartości poręczeń, – uelastycznienie zasad/terminów rozliczania jednostkowych transakcji oraz modyfikowanie harmonogramów spłat. Ponadto możliwość modyfikowania terminów sprawozdawczych i indywidualnego podchodzenia w zakresie innych operacyjnych kwestii we współpracy z Pośrednikami Finansowymi, dla których skutki są także odczuwalne.
Działanie strategiczne 5. Stosowanie systemu popytowego na badania realizowane przez sektor nauki	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
PPHU "POLIGRAF" WIESŁAW KASPROWIAK	ProtoPlastMaker 4.0. Innowacyjne centrum addytywno-skrawającej obróbki tworzyw sztucznych, odpowiadające na potrzeby prototypowania w przemyśle 4.0. Projekt pozwoli na opracowanie innowacyjnego prototypu wielkogabarytowego min.(1m x 1m x 1m) urządzenia produkującego gotowe detale z granulatu tworzyw sztucznych przy pomocy drukowania 3D oraz obróbki skrawaniem, co pozwoli zastąpić 3 kroki technologiczne jednym procesem. Poprzez współpracę uczelni wyższej oraz przedsiębiorcy działającego od wielu lat w branży produkcji materiałów do druku 3D, zostaną zbadane możliwości uproszczenia procesu technologicznego wykorzystywanego w profesjonalnym prototypowaniu oraz produkcji jednostkowych detali z polimerów oraz kompozytów. Nowa technologia zastąpi trzy kroki technologiczne: produkcję filamentu z granulatu, drukowanie 3D oraz obróbkę (wygładzanie powierzchni) wydrukowanego detalu. Przedmiotem projektu są badania nad opracowaniem prototypu, który będzie realizował powyższe kroki technologiczne w jednej, w pełni zautomatyzowanej fazie produkcyjnej. Zakres projektu przewiduje realizację 4 etapów: I etap - zbadanie w skali laboratoryjnej technologii: przygotowania i dozowania granulatu, drukowania 3D bezpośrednio z granulatu, obróbki wydruku w 1 kroku technologicznym oraz kinematyki i sterowania uniwersalną głowicą. II etap – zaprojektowanie i budowa prototypu drukującego bezpośrednio z granulatu oraz obrabiającego detal w jednej fazie technologicznej oraz wykonane badania w środowisku zbliżonym do rzeczywistego, które potwierdzą czy możliwe jest drukowanie detalu bezpośrednio z granulatu tworzywa sztucznego lub kompozytu oraz jego obróbka w jednym kroku technologicznym. III etap – dopracowanie prototypu oraz modyfikacja założeń zgodnie z wynikami

	uzyskanymi podczas badań w etapie II. Wykonanie badań w środowisku operacyjnym, u dwóch wybranych przedsiębiorców wykorzystujących druk 3D do prototypowania (1) oraz do produkcji jednostkowych detali (2). W IV etapie zostanie zaktualizowany potencjał komercyjny rozwiązania oraz zostaną zabezpieczone wartości intelektualne Projektu Wartość projektu wynosi 1 724 262,10 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 1 081 279,50 zł. Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujący wskaźnik PRI WL: - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu.

Inicjatywy w ramach PRI WL są realizowane w sposób całościowy, poprzez wszystkie cele strategiczne przedstawione w Programie. Ponadto znaczna część przedsięwzięć może zostać przyporządkowana do więcej niż jednego celu operacyjnego lub działania strategicznego. Dotyczy to aktywności realizowanych w dziedzinach związanych z podnoszeniem poziomu wykształcenia i zdobywania kwalifikacji oraz projektów z zakresu inwestycji w obszarze B+R. Tryb realizacji projektów powoduje iż, efekty będą lepiej zauważalne w przyszłości. Aktualnie wiele inicjatyw jest w trakcie realizacji, natomiast wyniki ich wdrożenia, szczególnie te długofalowe, będą zauważalne w dłuższej perspektywie po ich zakończeniu. W 2020 r. odnotowano jeszcze większą aktywność w ramach wielu projektów i inicjatyw zarówno w ramach PRI WL, jak i RPO-L2020, w wyniku zwiększenia intensywności realizacji przedsięwzięć przez beneficjentów RPO – Lubuskie 2020.

4. Wnioski

4.1 Wnioski wynikające z realizacji PRI WL w 2020 r.

1. Współdziałanie i łączenie potencjałów przedsiębiorstw, jednostek naukowych, centrów badawczo-rozwojowych lub instytucji szkoleniowych sprzyja realizacji projektów lub podejmowaniu działań w obszarach inteligentnych specjalizacji. Wobec tego należy stale inicjować działania kooperacyjne i aktywizujące wspólną realizację przedsięwzięć takich jak np. spotkania, warsztaty, seminaria. Aktywności na rzecz innowacyjności powinny mieć charakter horyzontalny i wykraczać poza finansowanie Regionalnego Programu Operacyjnego oraz poszerzać wymiar Programu Rozwoju Innowacji.
2. W 2020 r. dofinansowanie projektów dla Działania 1.1. RPO-L2020 pochodziło z alokacji w ramach poszczególnych naborów z lat wcześniejszych. Zauważono poprawę jakości składanych wniosków oraz wzrost ilości projektów w ramach mniej popularnych inteligentnych specjalizacji: Zielona Gospodarka oraz Zdrowie i jakość życia. Część beneficjentów ponownie aplikuje o dofinansowanie dla realizacji kolejnych inicjatyw.
3. W 2020 roku Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki przeprowadził ankietę, która koncentrowała się na ustaleniu priorytetów wsparcia dla firm, w tym w związku z pandemią koronawirusa. Spośród 36 respondentów najwięcej odpowiedzi – 25 – przesłali przedsiębiorcy, 9 przedstawiciele JST, a pozostałe 2 ankiety wypełnili liderzy klastrów.

Respondentów zapytano o wpisanie instrumentów wsparcia, które mogą przyczynić się do poprawy działalności i rozwoju firm. Za priorytetowe kwestie uznano: wsparcie firm w odzyskaniu popytu na produkt i usługi sprzed pandemii lub rozwój nowych produktów, pożyczki płynnościowe były najważniejsze dla 19 respondentów, po 16 wskazań uzyskały działalność obrotowa oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Zwiększenie obrotów wskazały głównie firmy, podobnie na tworzenie nowych miejsc pracy. Wśród instrumentów wsparcia wskazano ponadto: grant na wdrożenie nowych innowacyjnych usług/produktów, szkolenia związane z przebranżowieniem pracowników.

Pozostałe instrumenty uznano za drugorzędne (w tym: dostosowanie firm do reżimów sanitarnych, wdrożenie wyników prac B+R oraz digitalizacja dokumentacji, wsparcie w działalności reklama, marketing, targi, granty na wdrożenie nowych innowacyjnych usług/produktów, bezzwrotne pożyczki oraz wdrożenie własnych patentów i grant na przebranżowienie zakładu (firmy). Najmniej istotne instrumenty (uzyskały najmniej wskazań, to: zakup i wdrożenie patentów, grant na ochronę patentową w skali globalnej, pomoc przy spłacie zaciągniętych kredytów, poręczenia produkcyjne.

4. W oparciu o informacje zebrane (również ww. badania ankietowego) oraz przeprowadzonych analiz, potwierdza się konieczność dalszego monitorowania zachodzących zjawisk w regionie dotyczących możliwości kreowania nowych obszarów innowacji.
5. Kluczowym aspektem, wpływającym na zwiększenie aktywności aplikacyjnej o środki wspierające działania badawcze i innowacyjne przedsiębiorstw oraz podniesienie ich skuteczności jest wsparcie

postaw proinnowacyjnych wśród przedsiębiorców oraz podmiotów otoczenia biznesu zlokalizowanych w regionie.

6. Województwo lubuskie pomimo swoich uwarunkowań wpływających na trudności z tworzeniem innowacyjności, charakteryzuje się wysokimi wskaźnikami do stosowania rozwiązań innowacyjnych funkcjonujących w otoczeniu. Potwierdzeniem jest wysoki wskaźnik udziału przychodów netto ze sprzedaży produktów w przedsiębiorstwach należących do działów PKD zaliczanych do wysokiej i średnio wysokiej techniki w ogóle przychodów netto ze sprzedaży produktów. W 2019 r. w województwie lubuskim zanotowano najwyższy w kraju udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych (w przedsiębiorstwach przemysłowych) w przychodach netto ze sprzedaży ogółem (12,1% wobec 12,8% w 2018 r.). Odsetek przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych w kraju wyniósł 9,4% (wobec 9,1% w 2018 r.), przy czym najmniejszy zanotowano w województwie warmińsko-mazurskim (3,2%). W 2019 r. w strukturze przychodów netto ze sprzedaży produktów w sekcji przetwórstwo przemysłowe według poziomów techniki przychody netto ze sprzedaży produktów w przedsiębiorstwach należących do działów PKD zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki stanowiły 44,3% (wobec 44,7% w 2018 r.). Wyższy udział notowano jedynie w województwach: podkarpackim (45,7%) oraz dolnośląskim (59,6%), najniższy zaś w województwie warmińsko-mazurskim (5,8%) wobec średniej wartości w kraju równej 34,2%.
7. Wobec nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027 sformułowano kolejne wyzwania mające swoje odzwierciedlenie w konieczności spełnienia tzw. warunków podstawowych dla polityki spójności. Zasady te dotyczą również Celu Polityki 1. – Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej o brzmieniu: Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji. Dla realizacji warunku należy wypełnić szereg kryteriów, na poziomie regionu, w tym należy wykazać się:
  - 1) Aktualną analizą wąskich gardeł dyfuzji innowacji, w tym cyfryzacji.
  - 2) Istnieniem właściwych regionalnych/krajowych instytucji lub organu odpowiedzialnych za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji.
  - 3) Narzędziami monitorowania i oceny w celu pomiaru skuteczności w osiąganiu celów strategii.
  - 4) Skutecznym funkcjonowaniem procesu przedsiębiorczego odkrywania.
  - 5) Działaniami mające na celu poprawę krajowych i regionalnych systemów badań naukowych i innowacji.
  - 6) Działaniami na rzecz zarządzania transformacją przemysłową (warunek będzie realizowany na poziomie krajowym).
  - 7) Środkami na rzecz współpracy międzynarodowej.

Zagadnienie warunkowości podstawowej stanowił również jeden z aspektów przeprowadzonego w roku 2019 badania ewaluacyjnego. Ponadto kontekst ten był częścią projektu pt. Lagging Regions, realizowanego przez Wspólne Centrum Badawcze (Joint Research Centre) działające przy Komisji Europejskiej, którego celem jest analiza regionalnego systemu funkcjonowania inteligentnych specjalizacji w województwie lubuskim. Rezultaty raportu w ramach powyższego projektu wskazują, że aby region był dobrze przygotowany do nowego okresu programowania UE. Ponadto wskazano na zasadność uaktualnienia Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) oraz przeprowadzenie jego bardziej systematycznej organizacji, m.in. poprzez odpowiednie zmiany instytucjonalne na poziomie UMWL ponadto koniecznym jest zmiana i uproszczenie systemu monitorowania inteligentnych

specjalizacji. W wyniku tego zalecenia w 2020 r. powstał Departament Innowacji i Przedsiębiorczości, który wykonuje zadania związane z innowacyjnością oraz regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami. Pojawienie się tej jednostki dedykowanej wymienionym wyżej zagadnieniom zdynamizowało m.in. Proces Przedsiębiorczego Odkrywania.

5. Podsumowanie

Program Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego stanowił wypełnienie warunku wstępnego dla realizacji celu tematycznego 1. – Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji. Realizacja dokumentu była założona na okres perspektywy Unii Europejskiej na lata 2014-2020 i w związku z wygaśnięciem tej edycji dokumentu, **niniejszy raport z realizacji PRI WL za rok 2020, jest jednocześnie ostatnim raportem dla tego dokumentu**. Rekomendacje i wnioski ujęte w kolejnych raportach za poszczególne lata stanowiły podstawę dla wprowadzania działań usprawniających wdrażanie regionalnych inteligentnych specjalizacji i inicjatyw na rzecz rozwój innowacji.

Rekomendacje ujęte w raporcie za rok 2019, miały znacznie szerszy wymiar i obejmowały również przygotowanie do okresu programowania 2021-2027 i konieczności wypełnienia warunku wstępnego dla celu polityki UE skierowanego na rozwój innowacyjności i B+R (cel polityki 1. – *Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej*). Znaczna część wówczas zdefiniowanych wniosków i rekomendacji została wykorzystana: przebudowano strukturę zarządzania i koordynacji w obszarze innowacji i inteligentnych specjalizacji (powołano w strukturze UMWL odrębny departament, który skupia kompetencje w przedmiotowym zakresie), rozpoczęto prace nad aktualizacją PRI w celu wypełnienia warunku podstawowego, zintensyfikowano działania skupione na prowadzeniu procesu przedsiębiorczego odkrywania.

Prowadzone aktualnie działania mają doprowadzić do przyjęcia kolejnej edycji PRI wraz z systemem jego wdrażania i monitorowania. Aktualizacja PRI będzie konsumowała rekomendacje, płynące z procesu dotychczasowego procesu monitorowania dokumentu.

W niniejszym raporcie odstępiono od definiowania rekomendacji, a poczynione obserwacje mają charakter wskazówek zarówno dla dalszych prac nad aktualizacją PRI WL, projektowaniem programu Fundusze Europejskie Województwa Lubuskiego 2021-2027 oraz prac nad systemem wdrożeniowym dla FEWL 21-27 w zakresie wspierania innowacji i rozwoju inteligentnych specjalizacji regionu.

1. Kontynuacja promocji Inteligentnych Specjalizacji, szczególnie w kontekście rozpoczynającej się perspektywy finansowej UE 2021-2027, która nadal będzie odwoływała się do idei IS. Popularyzacja powinna być ukierunkowana na zwiększenie świadomości mieszkańców województwa, przedsiębiorców i innych podmiotów funkcjonujących w obszarze innowacji na temat inteligentnych specjalizacji, korzyści wynikających z ich wdrażania oraz wartości dodanej działań innowacyjnych. Działania w tym zakresie powinny mieć charakter ciągły.
2. Ciągła realizacja warunku podstawowego dla Celu Polityki 1 „Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej”, w brzmieniu „Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji”. Monitorowanie wypełniania warunku podstawowego dla CP1, w odróżnieniu od poprzedniej perspektywy, powinno mieć charakter ciągły i być realizowane przez cały okres programowania 2021-2027.
3. Dalsze inicjowanie, koordynowanie, wspieranie współpracy podmiotów na rzecz prowadzenia projektów badawczych oraz zaprojektowanie szerszego wsparcia na rzecz start-up oraz

komercjalizacji pomysłów w tym wsparcia kapitałowego (z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania, np. FEWL 21-27, środki z instrumentów zwrotnych).

4. W świetle dotychczasowych doświadczeń obszarem wymagającym dalszych działań jest także obszar transferu technologii między różnymi podmiotami, w tym m.in. przedsiębiorstwami i uczelniami wyższymi, instytucjami otoczenia biznesu. Dlatego koniecznym jest podejmowanie i wspieranie inicjatyw związanych z animowaniem współpracy wszystkich stron tworzących system innowacji, budowania platform wymiany poglądów, pomysłów.
5. Z punktu widzenia polityki rozwoju opartej o innowacje bardzo ważnym elementem jest prowadzenie w sposób ciągły monitorowania poziomu innowacyjności regionu oraz prowadzenie działań mających na celu analizę barier i przeszkód w rozwoju innowacyjności w regionie.

6. Załączniki.

- Działalność badawczo-rozwojowa i innowacyjna w województwie lubuskim w 2019 r. na podstawie danych statystycznych statystyki publicznej. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.
- Inicjatywy dodatkowe podjęte przez podmioty działające w sferze innowacyjności.